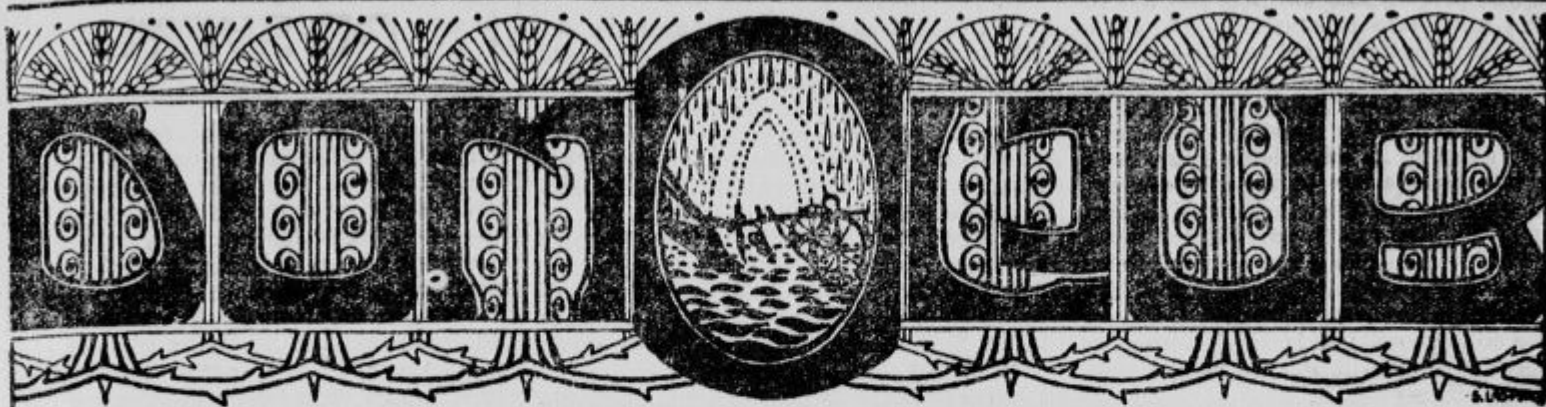

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Krivica nad krivico.

Pri proračunski debati je govoril tudi poslanec Stanovnik, ki je navedel nebroj slučajev, kako premnogi slovenski liberalni uradniki, ki so od nekdanj zagrizeni sovražniki ljudstva in sedaj najhujši velesrbski priganjači, na podlagi centralističnih naredb krivično postopajo z našim ljudstvom. Poslanec zahteva, da vlada vse te slučaje strogo preišče in krivce kaznuje. V naslednjega hočemo podati samo nekaj odstavkov iz govora poslanca Stanovnika.

Liberalno uradništvo v službi centralizma.

Kako postopajo različni uradniki z našim ljudstvom, hočem dokazati z nekaterimi zgledi. Povem naši vladi in opozarjam dotične gospode ministre, ki so pri tem prizadeti, da je njihova dolžnost, da to preprečijo in dotičnim uradnikom povedo, da se z našim ljudstvom ne postopa tako.

Naj omenim najprej, kako krivično se postopa proti nam z zakonom o takozvanem kuluku. V Sloveniji, kakor Vam je znano, imamo še običajne cestne doklade za vzdrževanje državnih in okrajnih cest. Te doklade plačuje naše ljudstvo zato, da se ceste vzdržujejo. Naše ceste se do sedaj vzdržujejo še tako, da se nihče izmed vas, kdor je bil v Sloveniji, ne more pritoževati, da so ceste zanemarjene. Zato naše slovensko ljudstvo nikakor ne more razumeti tega, da bi se ga poleg plačevanja cestnih doklad obteževalo še s kulukom.

Našim županom je bilo ukazano, da naj v najkrajšem času sestavijo seznamke davčnih obvezancev, da višje oblasti določijo, koliko dni mora posamezen obvezanec kulučiti.

Naši župani niso učenjaki ampak po večini priprosti možje in se torej ne more zahtevati od njih, da bi seznamke sami sestavili. Obrnili smo se torej do davčnih oblasti, naj jim sestavijo te seznamke, da jih bodo mogli predložiti višji oblasti. Davčni uradniki so pa to zahtevo županov enostavno odklonili in so jim odgovorili, da jim morajo župani oziroma občine to delo posebej plačati. Torej kuluk za kuluk! Zato, da bodo naši ljudje delali kuluk, naj še posebej plačujejo! In tako, gospodje, se je zgodilo, da so morali naši župani plačati

davčnim uradnikom za te seznamke po 2 do 4 tisoč kron.

Poglejmo dalje, kako delajo tisti uradniki, ki pobirajo doklade, občinske, zdravstvene in cestne. Vse te doklade plačuje naše ljudstvo za vzdrževanje cest, za občinske potrebščine in za zdravstvene potrebe, katerih imajo nekatere občine veliko. Vse te davkarije poberejo in pošljejo finančni delegaciji v Ljubljani, občine pa ne dobe niti vinarja. Torej župani naj plačujejo za sestavo spiskov davčnih obvezancev, ki morajo delati kuluk, ne dobe pa niti vinarja od denarja, ki ga poberejo davkarije. Zahtevati moram na vsak način, da se te doklade porabijo v one svrhe, za kar so plačane.

Županska zveza v Sloveniji je videla vse to razburjenje, ki je nastalo radi zakona o kuluku in župani iz cele Slovenije so se pritoževali, kako krivično se je postopalo v tem pogledu. Oblasti so jim grozile, ako ne zadoste izdanim ukazom, da bodo razpuščeni občinski odbori, župani odstavljani in da se bodo postavili po vseh občinah vladni komisariji. Gospodje, ali ni to nasilno, da se tako postopa z našimi župani? Prišlo je celo tako daleč, da je neko okrajno glavarstvo pisalo velikemu županu v Ljubljani, naj on razpusti vse občinske odbore v dotičnem okraju.

Osebna dohodnina.

Dalje se po nekaterih krajih tudi jako krivično postopa v zadevi odmerjenja osebne dohodnine. Gospodje, meni je znan slučaj, ki se je zgodil v zadnjem času, to je preteklo jesen, da se je v nekem kraju z odmero te osebne dohodnine popolnoma uničila mala obrt. Našim malim obrtnikom, čevljarjem, krojačem itd. se je odmerila tako visoka dohodnina, da so bili primorani opustiti svojo obrt ter se izseliti iz občine.

Gospodje, v nekem kraju — nočem imenovati imena, čeprav imam vse akte v rokah — so nekemu malemu trgovcu odmerili tako visoko osebno dohodnino, da se je davkarija vknjižila za 340 tisoč kron na njegovo malo imetje. Nekaj malo manj kron kakor se je vknjižila davkarija, je že sedaj dolžan, tako da bo polovico izgubljenega, če mu njegovo imetje prodajo.

Nato poslanec navaja slučaj, kako je neki liberalni davčni uradnik napravil za

svojega pristaša izjavo, da le-ta nič nima. Sebe pa je navedel za pričo. In vendar je ta uradnik sam likof pil pri neki zelo dobičkanosni kupčiji dotičnega pristaša. Pač pa bo liberalen davčni uradnik pritisnil koga drugega tako, da niti dihati ne bo mogel.

Sarajevsko postopanje carinikov.

Kako postopajo nekateri cariniki na mejah naj vam pojasnim slučaj z Otoka pri Cerknškem jezeru. Tam sta šla v jeseni leta 1921. dva kmeta v svoj steljnak, da pripravita steljo za svojo živino. Ker sta imela za dalj časa opravka, sta izpregla vsak svoj vola in jih pustila, da sta se pasla v bližini. Medtem, ko sta ta kmeta pripravljala steljo, so prišli cariniki in zaplenili vse štiri vole, kmeta pa odgnali v zapor. (Franjo Žebot: ali so vole tudi zaprli? — Veselost.)

Ko sta dotičnika izpovedala, kako stvar stoji in da sta nedolžna, kar lahko izpriča vsa vas, da nista nikdar mislila na kako tihotapstvo, so jih izpustili ter jima vrnila vole, toda samo s pogojem, da plačata kavcijo in sicer prvi 5500 dinarjev, drugi pa 6250 dinarjev, češ, da mora v tej zadevi izreči svojo razsodbo generalna direkcija carin v Belgradu. To se je zgodilo dne 25. septembra 1921, a do 30. oktobra 1923 ta dva moža še nista dobila nazaj svojega denarja.

V občini Hotedersica se je pripetil naslednji slučaj. Neki posestnik je šel s parom konj, vozom in zabojem na Vrhniko, da kupi tamkaj mlade prešičke. To je bilo blizu italijanske meje. Ko je šel mož po te prešičke, so ga prijeli cariniki in ga tirali na Rakek ter ga tamkaj zaprli. Jaz sem to zadevo predložil generalni direkciji carin v Belgradu, vložil kolkovano prošnjo in dokazal, da se temu možu godi krivica. Čez tri dni sem pa dobil od carinarnice odgovor, da tamkaj ne verjamemo niti županom, niti erožnikom, ampak da so zanje merodajni samo cariniki. Dotični mož se je pritožil na državni svet, ki pa pritožbe še ni rešil. Zaplenjena dva konja sta pa bila z vozom vred prodana na javni dražbi, toda mož od izkupička ni dobil niti vinarja.

Vojna posojila.

Za časa sklepanja mednarodnih pogodb se je sklenilo, da vojna posojila pla-

ba jo vse prizadete države sporazumno med seboj. Mi prečani smo bili prej pod avstro-ogrsko monarhijo in smo doživeli, da so morali posamezni denarni zavodi podpisati večja vojna posojila, ker se jim je zagrozilo, da bodo razpuščeni, če ne bodo zadostili zahtevam, katere so stavili posamezni okrajni glavarji. Za mladoletne sirote so pa zahtevale sodnije, da so morali podpisati varuhi vojna posojila in jih dati državi. (Ivan Vesenj: Če jih varuhi niso hoteli podpisati, so jih sodnije same vzele.) Sedaj so že vse nasledstvene države bivše avstro-ogrske monarhije to stvar uredile. Nekatere države so ta posojila že izplačale, druge pa hočejo to skoro storiti. Pri nas pa o tem neče nikdo ničesar slišati.

Iz tega vidite, da naša vlada nima nobenega razumevanja za pravice ljudstva in da naša vlada nima razumevanja za to, da bi ljudstvu vcepila pravo ljubezen in spoštovanje do države.

Ker se godijo tako velike krivice našemu ljudstvu, zato ne moremo glasovati za predloženi proračun in tudi nikdar ne bomo mogli podpirati vlade, dokler ne spozna, da imamo pravico zahtevati svoja prava in dokler nam ne da pristojnih nam pravic.

Obtoženi minister.

Neverjetne grdobije se razkrivajo v Belgradu. Visoka centralistična gospoda kar na debelo krade iz državne blagajne, v katero plačujejo naši slovenski kmetje, delavci in obrtniki v potu svojega obraza zaslužene in od lastnih ust odtrgane groše. Zadeva je sledeča:

Skozi dolgo časa je bil minister pravosodja (!) Srb radikal dr. Laza Marković. Mož ni imel nič, med vojsko pa, ko je narod umiral na fronti, je v družbi raznih ženskih razkošno živel v francoskih kopališčih in razsipaval denar. Istotako danes razmetava denar kot pesek. Kako je prišel do denarja? Obtožnica navaja par slučajev.

Prodal je iz sladkorne tovarne na Čukarici eni sami osebi po sramotno nizki ceni ogromno množino sladkorja, s katero je država potiskala cene sladkorju navzdol. Kakor hitro je bil sladkor prodan, je cena sladkorju poskočila na 10 Din kg.

Dalje je minister brez licitacije oddal tiskanje državnih obveznic nekemu tiskarju-prijatelju po 10 K kos, dočim se danes tiskajo po 2 K kos.

Pred volitvami je dal nekemu svojemu prijatelju dovoljenje za 1955 hektarov obdelane veleposestniške zemlje za 391 oseb. Mnogo teh oseb pa sploh ni dobilo te zemlje ne donosa iz nje, mnogo oseb pa je bilo takrat že mrtvih.

Prodal je belgrajsko klavnico za 2 milijona, vredna pa je 25 milijonov.

Obtožnica navaja še druge slučaje, za katere pravi, da se morajo pregledati še uradni spisi, da se dožene, kolikšna je Markovičeva krivda.

Vsled teh ropov državnega in ljudskega denarja je 56 poslancev — med temi tudi naši — podpisalo obtožnico in so zahtevali, da zbornica izroči ministra sodišču. Pucelj te obtožnice ni podpisal, kar je

z ozirom na njegove zveze s srbskimi radikali razumljivo.

Dva dni se je pralo to umazano perilo v zbornici. Dr. Marković se je skušal zagovarjati, pa ni navedel nobenih dokazov. Skliceval se je vedno le na to, da je o vseh svojih rešitvah vedno obveščal tudi ekonomsko-finančni ministrski odbor, v katerem so sedeli štirje radikali, štirje demokrati in gospod Pucelj.

Zanimiv je bil tudi govor radikalnega poslanca Rankovića, ki je izjavil, da bi morali pred sodišče postaviti tudi bivša ministra dr. Kramerja (urednika »Jutrca«) in dr. Zerjavo radi pogreškov na škodo države.

Ko je došlo do glasovanja je glasovalo 117 poslancev (radikali, srbski Turki in najbrže tudi Pribečevićeva stranka) proti izročitvi dr. Markovića sodišču, 77 poslancev — med temi tudi naši poslanci — pa za izročitev.

Tako je centralizem zopet enkrat pokazal, da je in ostane največji zaščitnik tatov in goljufov, ki na debelo kradejo denar iz državne blagajne.

Kljub temu so slovenski liberalci in samostojneži še vedno najzagrizenejši zagovorniki centralizma.

Pozor!

Preselitev!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

»Vzajemni posojilnici«

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

po 6 %

brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obrestujejo

po 5 1/2 %, vez. tudi po 6 1/2 %

VARNOST za hranilne vloge je ZELO DOBRA, ker poseduje Vzajemna posojilnica relativno večino delnic stavbne delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

5881

RAZSTAVA NOVIH ZVONOV V MARIBORU. Sloves, ki ga je širrom ožje domovine napravil prvi srečno uspehi liv nove mariborske zvonarne »Zvonoglas«, je vzbudil tako splošno zanimanje, da se je lastništvo odločilo prirediti prvo razstavo dosedaj izgotovljenih zvonov. Razstava bo splošno pristopna in tako urejena, da se bodo udeležniki lahko sami prepričali, kaj zamore iz raznih surovih kovin in zemlje vstvariti v tej industriji večja roka mojstra livarja. Pri tej priliki bodo lahko občudovali tudi tehniko gradbenika (V. Nassimbenija), ki je v težkih časih prevzel in dovršil ponosno stavbo nove livarne. Seveda bi vseh teh novih lepih tudežev ne bilo, da se ni tega novega podjetja lotilo resno domače podjetje uglednih mož, katerih imena nam jamčijo za solidnost in razvoj v tej industriji. Dan razstave se še objavi.

ZOPER SLABOKRVNOST, BLEDICO, SLABO PREBAVO IN OSLABELOST vsake vrste priporočajo zdravniki najbolj aromatično ŽELEZNATO TINKTURO, ki jo izdeluje lekarna na Vrhniki. Ista ne kvari zob in je izvratnega okusa, zato jo uživajo z najboljšim uspehom odrasli in otroci. Pol-litrska steklenica stane 20 Din (80 kron). Razpo-silja se zaradi izkoriščanja poštne najmanj 3 ste-klenice. — Pišite na lekarno pri »ANGELU VA-RIHU« na VRHNIKI!

689

PO SVETU

Konferenca baltičkih republik. V nedeljo, 17. t. m. se je v glavnem mestu Poljske, v Varšavi zaključila konferenca baltičkih držav-republik Latvije, Estonije, Finske in Poljske. Konferenca je razpravljala o mednarodnem položaju, predvsem pa o medsebojnem političnem, gospodarskem in kulturnem sodelovanju. Konference se ni udeležila baltička republika Litva in sicer vsled spora, ki se že dolgo vleče med njo in Poljsko v memelskem in vilnskem vprašanju. Litva zahteva v memelskem pristanišču soupravo, glede reke Memel same pa pristaja na to, da pripade Poljski, toda zahteva za svoje ladje po njej prosto plovo. Mesto Vilno je svojčas zasedla Poljska, končnoveljavna odločitev pripadnosti pa je prepuščena Društvu narodov. — Na predlog estonskega zunanj. ministra se vrši prihodnja konferenca v Helsingsforsu, glav. mestu Finske (ene najkulturnejših evrop. držav). V uradnem poročilu o poteku konference je posebno zanimiv ponoven poudarek, da posvetovanja niso bila naperjena proti Rusiji. — V mesecu marcu pa se vrši na predlog Litve, ki se varšavske konference ni udeležila, v Rigi druga konferenca baltičkih držav, katere se pa ne udeležijo Poljska, pač pa sovjetska Rusija.

Reka. 2. marca bi se imela izvršiti na slovesen način priklopitev Reke k »materiki Italiji. Določeno je bilo, da bi prišel ta dan na reko sam laški kralj, ki bi ob tej priliki obiskal tudi Opatijo in Lovrano. Vsled kraljeve obolenosti pa je svečanost preložena na 16. marec. — Tekom tega tedna izpraznijo Italijani Baroš, Delto in Bankino, ki jih prevzamejo jugosl. oblasti.

Švica. V nedeljo, 17. t. m. se je vršilo v Švici ljudsko glasovanje (referendum) za osem- oziroma deveturni delavnik. Za osemurno delo je glasovalo 433.000 glasovalnih upravičencev, za deveturno za 316 tisoč. Ljudskega glasovanja se je udeležilo 72 odstot. glasoval. upravičencev. Zmag. osemurnika ni samo za švicarsko delavstvo velikega pomena, ampak tudi za delavstvo vsega sveta.

Belgija. Domala v istem času, ko se je v Švici vršilo ljudsko glasovanje za osemurni delov. čas, je tudi belgijski parlament sklepal o predlogu svoje vlade, da se sme delovna doba zvišati v gotovih slučajih nad osem ur in v predlogu, da se sploh opusti zakonska določitev delovne dobe. Oba predloga je parlament zavrnil.

Spomenik Wilsonu. Pokojnemu prijatelju slovan. narodov, Wilsonu, bodo postavili Čehi lep spomenik, ki bo stal pred pražkim parlamentom.

Rusija. V Petrograd (sedaj Leningrad) je prispela čehoslov. industrijalna delegacija (poslanstvo), da se pouči o ruski lesni industriji in da sklene različna naročila za tovarniške stroje. — Ital. poslanik v Moskvi, grof Manzoni, je pret. teden nastopil svoje mesto. Ob prihodu v Moskvo mu je bil prirejen slovesen sprejem. — Za rus. poslanika v Rimu bo imenovan Jurjencev,

(Dalje glej na naslednji strani spodaj!)

NOVIČAR

d Umrla je nenadoma dne 26. t. m. gošpa Gizela Kremžar, žena poslanca Kremžarja. Gospodu poslancu, ki je bil za časa njene smrti v Belgradu, izrekamo najiskrenejše sožalje.

d Dekle z Močevja. Nekateri bralci Domoljuba na noben način ne marajo verjeti, da je povest Dekle z Močevja končana. Dotičnim je na razpolago v uredništvu Domoljuba izvirna povest in pridejo lahko primerjati. V 2. zvezku Domoljubove knjižnice bosta ponatisnjeni sedanji povesti, ki izhajata v Domoljubu.

p Niso proti veri. Neki liberalni učitelj razlaga »Domovini«, da liberalno učiteljstvo ni proti veri. V isti sapi pa »Jutro«, na katerega prisega liberalni učitelj, piše najzagrizenejše članke proti Cerkv in veri. Učiteljski tovariš pa dokazuje, da morajo vsi duhovniki iz šol.

d Zopet polem banko. V plačilne težko je prišla Kruševačka banka v Kruševcu. To je že peta banka, ki je podlegla. Zakaj v bankah največkrat gospodarijo brezvestni kapitalisti, ki nimajo ne vere ne poštenja, domače hranilnice pa vodijo možje, ki si jih sami izvolijo in ki jim vidite v dno srca in žepa. Kdor brezvestnemu tujcu več zaupa kot poštenemu domačinu, naj nese denar v liberalno banko.

d Ne prekliče. »Domovina« se je na cellem zlagala, da ljubljanski občinski svet namerava zvišati trošarino na vino. Kljub temu, da se je izkazalo, da je to neresnica, kljub temu, da je delavni obč. svetnik g. Albin Zajec, finančni referent, izjavil, da o tem niti misli ni bilo, »Domovina« laži še ni preklicala.

d 17 vojaških novincev težko ranjenih. V bližini Blinskega kuta na Hrvatskem je vlak napolnjen z vojaškimi novinci iz Štipa (Srbija) vsled slabe proge skočil s tira. 11 vagonov se je prevrnilo, 3 so popolnoma razbiti. Izpod razvalin so izvlekli 17 težko ranjenih vojaških novincev. Nesreče na hrvatskih progah so vedno pogostejše — dokaz, da belgrajski centralizem dobro dela.

d Brezverstvo slovenskih liberalnih listov se dan zadnem bolj razgalja. Včasih so se vsaj malo sramovali naravnost pisati proti veri in Cerkv, danes tudi tega več ne skrivajo. Posebno se odlikujeta Sl. Narod in Jutro. Domovina caplja za njima, dasi bolj previdno. Slov. Narod se je v zadnjem času celo tako spozabil, da naravnost taji katoliško cerkev.

d Žrtve centralizma. Na zadnji seji zdravniškega društva v Zagrebu je dr. Župić povedal, da morajo bolniki v zagrebških bolnišnicah ležati cele dni brez perila popolnoma goli, dalje ne dobivajo dietne hrane, ker ni sredstev in tudi zdravil ne

načelnik rus. trgovske delegacije v Pragi. — Listi zopet prinašajo vesti o revoluciji proti sovjetski vladi. Koliko je resnice na teh vesteh, bo pokazala prihodnost.

dobivajo, ker so predraga. Manjka tudi potrebnih aparatov.

d Reducirane gimnazije. Belgrajski listi poročajo, da bodo število gimnazij znižali za eno tretjino.

d Izseljevanje v Kanado (Sev. Amerika). Izseljeniški odsek ministrstva za socialno politiko javlja, da je kanadska vlada dovolila, da se v prihodnjem poletju more vseliti v Kanado gotovo število kmetov iz naše države, katerim bo zagotovljena zaposlitev na tamošnjih farmah. V mesecu marcu more odpotovati 100 kmetovalcev. Ti izseljenci morajo izpolniti pogoje kanadskega vseljeniškega zakona, t. j. biti morajo pismeni, zdravi, imeti morajo pravilne potne liste, dovolj sredstev za potovanje do mesta zaposlenosti in gotovo vsoto denarja za nepredvidene stroške za čas potovanja. Oni, kateri se žele izseliti pod gornjimi pogoji, se imajo predhodno prijaviti specialnemu kanadskemu izseljenišskemu komisarju v Antwerpen, 9. Quai Van Dyck, Belgija, od katerega bodo dobili garantno pismo, na podlagi katerega bodo mogli dobiti vizum. Te prijave se morejo vršiti tudi s posredovanjem agencij parobrodskih društev, ki so pooblaščen za prevoz izseljencev v Kanado.

d Pošta v službi »Domovine«. Z Jezerskega smo zvedeli, da prihaja tja cele kupa nenaročenih izvodov umazanega liberalnega lističa, ki sliši po krivici na ime »Domovina«, in ki le onečašča lepo ime naše prelepe domovine, kateri pripada ne v zadnji vrsti naš lepi gorski Jezerski kot. Ker pa take baže dušna paša ni za naše poštene Jezercjane, so ta listič seveda zavrnili z opazko: nazaj, se ne sprejme. Pa čudol! Vrnila je pošta list z zahtevo, da mora biti uradno potrjeno, če so res naslovniki zavrnili ta list. Še tega manjka. Ali mislijo liberalci, da bodo res lahko na ta način s pomočjo službenih organov razširjali svoj smrad in strup po deželi med našim ljudstvom? Zato: proč z »Domovino«! Nazaj — se ne sprejme.

d Vse so pojedli. Posledice centralizma se vsak dan hujše kažejo. V Zagrebu je že okoli 10.000 brezposelnih uradnikov in delavcev. 20. februarja je 35 lačnih delavcev udrlo v ljudsko kuhinjo in so pojedli vse, kar je bilo pripravljeno.

d Nagrade za orožnike, ki so prijeli Čarugo. Orožniki, ki so prijeli Čarugo, bodo dobili sledeče nagrade: Narednik Balatinac 23 tisoč Din, desetnik Milović 21 tisoč Din, narednik Dronjak 17 tisoč Din, ostali orožniki pa po 6000 Din.

d Sveže grozdje na zagrebškem trgu. Na zagrebški trg je prinesel neki kmet iz okolice večjo množino popolnoma dobro ohranjenega svežega grozdja. Grozdje je prodajal po 100 K kilogram. — Mogoče bi bilo tudi pri nas vpeljati konzerviranje grozda?

d Preko 100.000 kmetov je prišlo v Ameriki v zadnjih treh letih na boben, ker niso mogli prodati svojega žita. Zato se

Amerika tako trudi za izvoz svojega žita.

d Divjajoča lokomotiva. Na ljubljanskem glavnem kolodvoru so delavci nakladali premog na stroj. Da bi se delo priročneje vršilo, je neki delavec hotel stroj malo naprej pomakniti. Odprl je paro v gonilni cilindar, stroj se je začel premikati, delavec pa ni mogel več zapreti pare, ker ni bil strokovnjak. Stroj je začel vedno hitreje voziti, delavec je skočil na tla, lokomotiva pa je divjala po kolodvoru in se končno pri okretnici zvrnila v neko jamo, pri tem pa zadela v neki drugi stroj. Škoda je večmilijonska.

d Stenica. Pred nedolгим časom se je peljal visok železniški uradnik iz Zagreba proti Belgradu. V železniškem vozu I. razreda pa sta mu priplezali na vrat dve dobro rejeni stenici. Mož jih prime v roko ter jih spravi v kuverto. Na vprašanje, čemu to dela, je odgovoril, da jih bo spustil v voz g. železniškega ministra.

d Poročil se je v torek v stolni župniji ljubljanski sin uglednega bivšega večletnega župana v Semiču, Jakob Plut, predsednik semiškega Orla, z ugledno družbenico Marijo Stariho. Poročil ju je bivši semiški kaplan, sedaj stolni vikar ljubljanski, Ivan Vindišar. Obilo sreče!

d Smrtna nesreča. V gozdu inž. Alberta Kolenca v Brežicah je posestnik Janez Erjavšek, 39 let star, sekal drevje. Pri tem ga je veja padlega drevesa udarila po glavi. Delal je še nekaj časa, nakar se je podal domov, kjer je še obedoval. Naenkrat pa je omedlel; odpeljali so ga v bolnico v Brežice, kjer je čez 9 ur, ne da bi se zavedel, umrl. Zdravniki so ugotovili, da je povzročila smrt krvavitev možgan, ki so se pretresle vsled udarca. Zapustil je ženo in tri nepreskrbljene otroke.

d Zmrznil. V noči od nedelje do ponedeljka (17.—18.) je zmrznil Janez Zajec, po domače Kašnik, posestnik na Češnjicah nad Blagovico. Šel je po opravkih v Liplje v tuhinjsko dolino. Proti večeru se je vračal domov. Ko je prišel že skoraj na senožeti, je v sneženem meteu zgrešil pravo smer proti domu. Obhodil je veliko gozda na napačni smeri in se utrujen vsedel v sneg, da bi se odpočil — pa revež je zaspal za vedno. Drugi dan so ga iskali od obeh strani in ga našli zmrznjenega v snegu ležečega. Pokopan je bil v sredo na Češnjicah. Bil je mož poštenjak, občinski odbornik in mirna, dobra duša, zato mu Bog daj mir in pokoj.

d Usodna puška. Pod nekim kozolcem v Cerknici pri Logatcu so našli otroci, ki so se igrali, vojaško puško, in šli so se soldate. Pri tem je nameril 8 letni Stanko Knap puško na 15 letnega Vinka Repiča in sprožil. In puška se je res sprožila. Krogla je zadela fanta v desno ramo, da so ga morali težko ranjenega prepeljati v ljubljansko bolnico.

d Samomor. V petek 22. febr. se je v Mostah pri Zirovnici obesil gostilničar Janjo Matič. Že prejšnji večer se je bil odpravil po seno za živino, pa se ni vrnil. Drugo jutro so ga našli obešenega. — Možu se je večkrat omracil um, kar je bilo posledica prevelikega uživanja alkohola. Tudi zadnje čase so opazili, da ni bil povsem v redu. Dejanje je izvršil gotovo v dušni zmedenosti.

d Ustrelil se je. Iz Tivata smo dobili poročilo: Ustrelil se je 17. t. m. Pavel Hvala, ki je služil pri vojni mornarici v Tivatu. Doma je bil iz Mežice pri Prevaljah. Napisal je pismo in ga pustil na mizi. Piše, da se je ustrelil zato, ker ga je preveč rad pil. Pomislite, fantje, kaj naredi vse pijančevanje, koliko žalosti morajo prestati matere.

— Velik vlom v Kranju. 21. t. m. ponoči je bilo vlomljeno v hišo Ivana Rakovca, trgovca z usnjem v Kranju in ukradeno 25.000 Din gotovine v raznih bankovcih, 1000 srebrnih kron in goldinarjev, 35 cm dolga ročna blagajna in 2 hranilni knjižici in sicer ena Kranjske hranilnice in druga Kmečke posojilnice v Ljubljani.

d Dolgi dopisov ne priobčujemo. To v vednost gg. dopisnikom.

d Lakota. V Berlinu vsak mesec 300 do 400 ljudi več umre kot se jih rodi.

d Mažarski Kristan. Zloglasni mažarski komunistični voditelj Bela Kun se je umaknil iz političnega življenja ter kupil v Švici vilo za 150.000 švicarskih frankov. Mož je robnel proti kapitalizmu in s tem kričanjem postal zadovoljen kapitalist. Proletarci vseh dežel združite se (za žepe svojih voditeljev)!

d Radi mačke pečenke. Neki mož v Nemčiji je spodil svojo ženo, ker mu je skoro vsak dan postavila na mizo pečenko iz mačjega mesa. Žena je moža tožila in se je zagovarjala, da ni imela s čem drugim hraniti 12 otrok. Zato so ji otroci vsak dan šli loviti mačke, da jih je pekla. Sodnija je razsodila, da mora mož vzeti ženo nazaj.

d Največje jajce. Kmet Marij Burg z južne Francije je v svojem kokošnjaku našel jajce izredne velikosti. Dolgo je 14 cm, obod pa znaša 23 cm. Kmet zahteva za jajce 8000 frankov.

d Namesto na pogreb v zapor. Na pogreb boljševiškega poglavarja Ljenuina so došli tudi kmetje iz vseh krajev države. Po svoji stari navadi so se pri pogrebu križali. To pa je boljševiške stražarje tako ujezilo, da so vsakega kmeta, ki se je pokrival, zaprli.

d Vstajenje faraona iz tisočletnega spanja. Ogromno zanimanje je vzbudilo odkritje grobnice faraona Tutankamena v Egiptu. Raziskovalce ni ostrašil tisočletni duh-maševalec, dasi je pet znamenitih učenjakov, ki so se pečali z raziskovanjem te grobnice, zaporedoma nenadoma umrlo, kar so mnogi razlagali kot maševanje faraona. Započeto delo so nadaljevali in kakor sedaj javljajo časopisi, je bil pred par dnevi otvoren grob kralja Tutankamena v prisotnosti 16 oseb. Pred 15 leti je Carter v družbi z raziskovalcem lordom Carnevom našel sled kraljeve grobnice in 7 let sta delala učenjaka, da so sedaj prišli do krste in jo otvorili. V grobnici so odkrili nebroj dragocenosti, katerih vrednost se ceni na milijarde, toda največje presenečenje je čakalo raziskovalce v krsti. Cela grobnica je bila v tem svečanem trenutku razsvetljena z močno električno lučjo. V krsti je mumijo (maziljeno truplo) pokrivalo par krasnih lanenih rjuh, tkanih tako fino, da bi jih bilo danes z najnovejšimi stroji težko napraviti. Na glavi mrtveca je ležala faraonska krona s kačjim okrasom. Mumija je v roki držala kraljevsko žezlo;

zraven žezla je ležal šopek krasnih cvetlic, ki so po čudnem naključju ohranile skoro popolnoma svojo svežino, kakor da so še pred kratkim bile položene v rakev. Prava rakev, v kateri se nahaja truplo, je dolga kake tri metre ter je silno bogato okrašena s težkimi zlatimi ornamentami. Pobarvana je s krasnimi barvami, ki so le nekoliko obledela.

NAŠI ONKRAJ MEJE.

Gorica. V nedeljo, 17. t. m. so se vršile v Gorici občinske volitve. Od 6300 vpisanih volivcev se je volitev udeležilo samo 1400; to je 22 odstotkov volivcev. Razen fašistov ni vložila nobena druga stranka kandidatne liste in je zato razumljivo, da so fašisti »sijajno« zmagali. Slovenci se volitev niso udeležili, ker jim je pač vseeno, ali jim fašisti komandirajo uradno ali pa zahrbtno.

Trst. 9. marca zasede končno tržaško škofijsko stolico dr. Fogar kljub različnim intrigam tržaških in rimskih fašistov.

Postonjska jama zvezana s Črno jamo. Laško vojaštvo je v zadnjem času izkopalo 7 km dolg predor, ki veže Postonjsko jamo s Črno jamo. Predor so po imenu predsednika ital. Touring kluba krstili za »Bertarellijev predor«.

Načrt Nemecev za ponemčenje koroških Slovencev. Zavedajoč se, da se da potom šole najlažje raznaroditi slovenska koroška mladina, se je nemška ponemčevalna organizacija (Schulverein) odločila, da postavi ob vsej jugoslovanski meji šulterajnske šole-ponemčevalnice. Zaenkrat je po načrtu deset takih šol; dve od teh sta že dograjeni in sicer ena v Podrožici in ena v Ljubelju, ki staneta eno milijardo avstrijskih kron.

Vestfalski Slovenci, povečini rudarji, so se pričeli vračati domov. Država se malo meni zanje, obrambne organizacije pa jim vsled pičlih sredstev tudi ne morejo veliko pomagati. Kam bodo šli ubogi reveži s svojimi družinami v tem mrazu!

VOJAŠKE ZADEVE.

0 vojaški taksi (vojníci). Kakor je moral v bivši Avstriji vsak nevojak plačevati vojaško takso, kot nekako odkupnino, da mu ni bilo treba služiti, tako je tudi sedaj. Vendar je po novem vojnem zakonu vojaška taksa veliko bolj občutna, kakor je bila prej. Ker je tudi precej »Domoljubovih« čitateljev prizadetih, naj navedemo tozadevne določbe vojnega zakona.

Po čl. 227. zak. o ustroju vojske so zavezani plačevati vojaško takso sledeči:

1. Stalno in začasno nesposobni s nekaterimi izjemami, ki jih navedemo pozneje. Torej mladenič, ki n. pr. pri prvem naboru ni potrjen, je takoj zavezan plačevati vojaško takso. Seveda ta obveznost takoj preneha, če je mladenič pri naslednjem naboru potrjen. Vojaška taksa znaša za omenjene 50 odstotkov letnega neposrednega davka od tistega dela imovine ali dohodkov, ki odpada na nje.

2. Ako se vojaški zavezanec na katerikoli način odtegne vojaški službi, mora njegova družina plačati letno 100 odstotkov letnega neposrednega davka od dela imovine ali dohodka, ki mu pripada.

3. Tudi za onega, ki prestaja sodno obsodbo v zaporu in vsled tega ne more slu-

(Dalej glej v naslednjem stolpcu spodaj)

POLITIČNI ZAPISKI

p Občinske volitve na Jesenicah so se vršile dne 17. t. m. SLS je dobila 378 glasov in 19 odbornikov, združeni liberalci 245 glasov in 12 odbornikov, radikalci 31 glasov in 2 odbornika. Tri kandidatne liste, ena radikalna, komunistična in socialistična so bile razveljavljene, ker so se našli na njih ponarejeni podpisi. Liberalno časopisje hujska sedaj dan za dnem delavstvo proti SLS, kakor da bi bili naši krivi, če kdo podpis ponaredi ali če reče eden ali drugi, da ni sam podpisal. Pri tem seveda po svoji navadi napada duhovščino, ga zlorablja svoj vpliv in terorizira delavce. Mnogi liberalni »verniki«, ki ne berejo drugega kot svoje »Jutro« seveda sveto verjamejo in se križajo pred klerikalnim zmajem, Jeseničani pa dobro vedo, kako stvari stoje in se smejejo tistim, ki verjamejo, da so delavci pri Martinovih pečeh tako slabih živcev, da bi se ustrašili kaplanovega vprašanja. — Te občinske volitve so pokazale, da se da z vztrajnim delom doseči povsod lepih uspehov, podale so pa tudi dokaz, da imamo opraviti z nasprotniki, ki so zmogni vsake hudobije. Zato naj naši povsod drže trdno skupaj in liberalcem ne zaupajo prav nič, če bi tudi hodili okrog katerega v ovčjih oblekah.

p Politična poštenost. Ob priliki jugoslovansko-italijanskega sporazuma je vsa liberalna javnost blatila papeža, češ da je sprejel Pašiča in Ninčiča ter izrazil zadovoljstvo, da je prišlo med obema državama

žiti, mora družina plačevati vojaško takso v isti višini, kakor po točko 2. Isto velja za tiste, ki so se nalašč pohabili, da so postali nesposobni za vojaško službo.

Vojaška taksa se plačuje od 20. do dovršenega 50. leta starosti.

Vojaške takse pa so oproščeni:

1. oni, ki uživajo invalidsko podporo;

2. oni, ki so postali nesposobni v vojaški službi;

3. umobolni, gluho-nemi, slepi in tako pohabljeni, da so za vsako delo in pridobivanje nesposobni ter plačujejo manj nego 20 Din neposrednega davka.

Natančnejše določbe o vojaški taksi bo pa še izdalo ministrstvo za vojno in mornarico.

d Veles. Prejmi, dragi Domoljub, najlepše pozdrave od slovenskih fantov iz dalnjega Velesa v Makedoniji. Potoži široki slovenski javnosti naše težave in naše gorje. Mnogo nas je tu Slovencev, kateri imamo skrajšan rok in bi se imeli danes odpeljati domov, a h koncu naše službe je prišlo povelje, da se ne sme niti eden pustiti v civil. Življenje imamo tako kot cigani. Že zdaj skoro polovica vojakov leži na golih tleh brez postelj in brez čebotov. Ne vemo, kaj bo, kadar pridejo rekruti, polovico se jih bo prehladilo. O hrani in obleki pa sploh ne govorimo. Prosimo gg. poslanke Jugoslovanskega kluba, naj storijo potrebne korake pri g. vojnem ministru, da nas pusti domov.

do sporazuma, kar pa seveda še ne pomenja, da papež odobrava tudi vsebino sporazuma, ker se v take reči sv. oče ne vtika. Danes pa ista liberalna javnost v Slov. Narodni in Narodnem dnevniku poje sporazumu slavo.

p Glasovanje o jugoslovanskem-italijanskem sporazumu. Pri glasovanju o jugoslovansko-italijanskem sporazumu v narodni skupščini so se slovenski in muslimanski poslanci odstranili iz zbornice, da s tem še bolj podčrtajo svoj protest proti prodaji slovenske Reke in 700.000 Hrvatov in Slovencev Italijanom. Tako so glasovali za sporazum samo Srbi in še ti ne vsi, ker je 21 zemljoradnikov in demokratov glasovalo proti. Pucelja tudi to pot ni bilo v Belgradu, kar je razumljivo, ker mu srbski radikali plačujejo »Narodni Dnevnik« v Ljubljani.

p Ostanejo centralisti. Tudi brezverska »Domovina« bi iz srca rada, da bi se SLS odrekla avtonomiji in prodala slovensko ljudstvo belgrajskemu centralizmu, kot sta to storila dr. Žerjav in Pucelj. Zato piše o zadnji številki o spreobrnjenju SLS. »Domovina« naj bo le brez skrbi: kakor se liberalci ne bodo nikdar spreobrnila ter bodo ostali dosledni centralisti, ker to njihovim bankam največ nese, tako se SLS niti za las ne premakne s svojega avtonomističnega stališča.

p Auf biks. Razmere v naši centralistični narodni skupščini postajajo vsak dan bolj balkanske. Radikalni poslanec Srečko-vič je v svojem govoru grdo napadal družino poslanca Agatonovića. Ta je skočil k njemu, nakar je Srečković potegnil nož, ga na indijski način vtaknil v usta, z desnico pa segel v žep, kjer je imel revolver. Vsi stenografi s finančnim ministrom vred so zbežali, koražnejši poslanci so posredovali, predsednik pa je prekinil sejo.

p Hima centralističnih poslancev. Glasamo za vladu, glasamo za bradu, glasamo za zakon o redu i raču i za one, koji kradu.

p Baroš in Delto so Italijani izpraznili.

p Razburjen »Avtonomist«. »Avtonomist« ima vedno prav. Prav ima tudi takrat, kadar nima prav. In kadar se tega zave, je hud. Se bolj je pa hud, če mu kdo drugi to pove. Avtonomist je v deveta nebosa povzdigoval Radića in njegovo politiko, slovenski poslanci pa mu samo cineajo — v tem smislu so iz »avtonomistov« član-ki. Sedaj je pa Radić v Londonu spoznal, da nima popolnoma prav. Avtonomist pa, ki ima vedno prav, ni hotel pripoznati, da ni imel prav. Pač pa je povedal to Domoljub. Zato je »Avtonomist« zelo razkačen. — Domoljub je vedno dosledno trdil, da je Radićeva politična taktika povzroča nezmerno škodo Slovincem in Hrvatom. Ko bi Radić došel v Belgrad, bi bila centralistična politika nemogoča — vsaj v »ki meri. In še danes bi se dalo marsikaj prepričati, če bi šel Radić takoj v Belgrad. Pa ne gre kljub temu, da ve, da radikalna vlada posebno sedaj živi samo na račun njegove zapečkar-ske politike. In če pri nas potem kdo za Radićevo pogrešeno politiko agitira, bomo mi to pobijali, kakor smo doslej, pa naj bo to Avtonomist ali kdorkoli. Če Avtonomist misli, da se bomo tudi mi ogrevali za tiste fraze, s katerimi Radić na debelo ovija si-ecer zdravo jedro federalističnega progra-

ma, potem se silno moti. Nam ni za visokoleteče fraze, s katerimi je v zadnjem času prav po Radićevem vzorcu začel na gosto obsipati Avtonomist svoje bravce, temveč ostanemo — kakor smo bili — pri svojem jasnem programu, ki je celi Jugoslaviji znan do zadnje pičice, za katerega se poslanci SLS v Belgradu neprestano in najodločnejše bore in od katerega niti pičice niso in ne bodo odnehali in — pristavimo še to — katerega bi že lahko dosegli, če bi Radić izbral isto pot kot SLS. To je naše najgloblje prepričanje in ga nam tudi »Avtonomist« ne bo omajal. — Prihodnjic bo Avtonomist. Zopet zelo razkačen, ker bo hotel zopet imeti prav. Toda Avtonomist naj nikar ne misli, da nas bo — teroriziral niti da se bomo pustili brcati, kadar bo on naravnost ali nenaravnost napadal SLS.

p Nepoštenost. »Avtonomist« si je nadel nalogo, da ruje zoper SLS, dasi je to edina avtonomistična stranka na Slovenskem. S tem sicer ne služi avtonomiji, pač pa Radiću. Prav po receptu, ki ga je zapisal Radićev »Slobodni dom«: »Koliko to ne dospiju učiniti sami slovenski republikanci (da namreč pri volitvah vržejo SLS. Op. ur.), pomoči če im v tome republikanci Hrvatli.« Zato hujska zadnji »Avtonomist«: Drugi naj pa delajo, kar hočejo. Če hočejo biti danes republikanci in jutri zopet monarhisti, danes Slovenci, jutri »Jugoslaveni« in potem zopet Slovenci in potem zopet kaj drugega, to nam nič mar. Gospodje pri »Avtonomistu«, mi bomo pa začeli kmalu dvomiti o vaši poštenosti in častivrednosti.

p G. A. Prepeluh. V zadnjem »Avtonomistu« podtikate Domoljuba, da je nekaj pisal, česar ni pisal, ker hočete menda iz tega kovati politični kapital. Vprašamo: Kdaj in kje je Domoljub pisal, da je »kdo iz kroga Avtonomista prejel kakšno denarno ali drugačno gmetno podporo iz Zagreba«, kakor vi Domoljuba podtikate, da je pisal. Če se je taka vest razširila, se sami bojujte proti njej. Domoljub pa je ne bo dokazoval niti preklicaval, ker je nikdar trdil ni. — Zabret.

p Boj v Soliji. Komunisti v Soliji so imeli tajen sestanek v neki hiši v predmestju. Oblast je zvedela in poslala orožnike, da skušino razženejo. Vnel se je velik boj, pri čemer je padlo krog 20 komunistov in veliko orožnikov.

DRUGI LIV MARIBORSKE ZVONARNE »ZVONOGLAS«. Nova zvonarna »Zvonoglas« v Mariboru, ki je dne 30. januarja izvršila svoj prvi liv 10 zvonov, je dne 13. t. m. — torej že po 14 dneh — zopet srečno izvršila svoj drugi liv. To pot je bilo vlitih 8 in sicer večjih zvonov, ki so naročeni za Sv. Trojico, Sv. Peter pod Sv. Gorami, Sv. Gora itd. Svečanosti drugega liva je prisostvovalo poleg gg. bogoslovcev in preč. gosp. ravnatelja bogoslovja dr. Somreka ter preč. gosp. stolnega in mestnega župnika Moravca tudi več č. gg. duhovnikov iz okolice. Navzoči so imeli priliko se prepričati tudi o kvaliteti in mojstrski izdelavi zvonov iz prvega liva ter se o potrkavanju zvonov radovati nad čisto srebrno donečimi glasovi. 978

Pfaff šivalni stroji

so najbolj priporočljivi. — Cene solidne. Plačljivo na obroke.

IGN. VOK

LJUBLJANA & NOVOMESTO.

NAZNANILA

DRUŠTVENA NAZNANILA. Za vsako naznanilo srečolova, veselice ali prireditve, pri kateri se pobira vstopnina, se plača od vsake besede, ki šteje več kot dve črki, 25 par. Denar naj se pošlje v kuverti v bankovcih ali poštinih znamkah. Vsako naznanilo mora biti v ponedeljek dopoldan v Ljubljani.

Ponatis povesti »Dekle z močevja« je pošel. Postregli bomo z njim samo še onim naročnikom, ki se oglase zanj do 29. t. m. Na naročila, ki bi nam došla po tem dnevu, se ne bomo mogli več ozirati. — Toliko v vednost onim starim in novim naročnikom, ki se niso takoj odzvali našemu povabilu, da ne bodo imeli nepotrebnih pisarij in stroškov.

n Ustanovni občni zbor okrožja Kmet-skih zvez v Novem mestu se vrši v ponedeljek 3. marca ob 10. uri dopoldne v Rokodelskem domu v Novem mestu. Na dnevnem redu je tudi poročilo poslanca. — Odborniki krajevnih Kmet-skih zvez v novomeškem, trebanjskem, žužemberškem, črnomeljškem in metliškem sodnem okraju, naj zagotovo pridejo k ustanovitvi. Zborovanja naj se pa udeležijo v čim večjem številu tudi drugi naši pristaši, da se seznaniijo z ustrojem okrožja kmet-skih zvez.

n Kmet. Zveza v Leskovcu pri Krškem ima svoj redni občni zbor prvo postno nedeljo, 9. marca t. l., po jutranji sv. maši v društveni sobi. Poročal bo govornik iz Ljubljane. — Vsi člani in prijatelji KZ so v ljudo-vabljeni.

n Dvojica županskih tečajev. »Županska Zveza za Slovenijo« priredi v prvi polovici meseca marca t. l. dva županska poučna tečaja in sicer: 1. v Ljubljani dne 6. marca 1924 (četrtak po pepelnici) na verandi hotela »Union«, in v Metliki dne 9. marca 1924 (prvo postno nedeljo) v ondotnem Društvenem domu. — Pričetek obeh tečajev vsakikrat ob 9. uri dopoldne.

Predavanje bo o raznih poslih občinske in splošne javne uprave, kakor tudi o vojaških zadevah. Ker je pouk posebne važnosti in potreben za vsakega občinskega funkcionarja, naj ne zamudi teh tečajev noben občinski zastopnik. Zato so vabljeni vsi župani, občinski svetovalci, odborniki in namestniki, ter občinski tajniki, da se vdeleže tečajev v največjem številu in brez izjeme. — Tajništvo »Županske zveze«.

n Prosvetni tečaj priredi Kamniška podružnica SDZ za domžalsko okoličico v nedeljo, 9. marca v Društ. domu v Domžalah v svrhu poglobitve društvenega življenja. Ker je tečaj velike važnosti, je potrebna kar največja udeležba društvenikov. Natančnejši spored še objavimo.

n Šentpeterski Orel v Ljubljani priredi v nedeljo 9. marca ob 8. zvečer v dvorani Uniona telovadno akademijo z novim, izbranim sporedom. Sodeluje godba Dravske divizije. Cene prostorom od 3 do 12 Din. — Predprodaja vstopnic v trgovini KTD (prej Nišman) v Kopitarjevi ulici. Vabimo cenje-no občinstvo, posebno orlovske odseke in

krožke, da se v obilnem številu udeležijo te prireditve.

n Št. Jurij pri Grosupljem. Izobraževalno društvo priredi dne 2. marca v društveni dvorani ob 10. dopoldne in popoldne ob pol treh: »Babilon«, burko v 5. dejanjih o petjem.

n Črnuče pri Ljubljani. Izobr. društvo priredi v nedeljo 2. marca ob 3. uri popoldne burko trodejanko: »Zdravnikov strežnik«. Pred igro kuplet: »Župan« in »Zabja svatbac. Prijatelji vesele zabave v nedeljo vsi na Črnuče.

n Borovnica. Tuk. slov. kat. izobr. društvo priredi na pustno nedeljo igro »Ne v loterijo«. Prijatelji poštene zabave iskreno vabljeni!

n V Smartnem pri Litiji bodo v nedeljo 2. marca ob 3. popoldne ponovili burko »Pri belem konjčku«.

n Prijave točilcev in prodajalcev alkoholnih pijač radi plačala takse za točenje. Prijave radi odmere takse po tarifni postavki 62 (Uradni list, komad 116 številka 878 iz leta 1923) za leto 1924 in drugo polletje 1923 treba, ker je rok za to že minul, v izogib kaznim opraviti od 27. 2. 1924 dalje najkasneje v 10 dneh pri pristojnem oddelku finančne kontrole. Seboj treba prinesiti listine o točilni pravici, podatke o obsegu točilnih prostorov z verandami, dvoriščem in vrtom v decimetrih, o številu miz, stolov in klopi, o količinah iztočenih pijač po njih vrstah v letu 1923 in o izkupičkih zanje (posebej na drobno, posebej na debelo), izkazila o obrtnih pravicah poslovo-dje in zakupodajalca in kolek za 5 Din. — Ako točilec (prodajalec) absolutno ne more priti, naj pošlje pooblaščenega namestnika z listinami in podatki.

n Črmošnjice. Prepozno došlo.

n Pegreša se od 10. febr. 24 letni mladenič Anton Šilar iz Stražišča št. 25 pri Kranju. Fant je srednje postave, okroglega, bledga obraza, temnorjavih las in enakih malih brk. Obleden je v zelenkastorjavo obleko. Ker je imel par dni prej bolečine v glavi, se sumi, da se mu je zmešalo. Kdor bi o njem kaj vedel, naj proti nagradi sporoči materi Mariji Šilar, p. Stražišče št. 25 pri Kranju.

n Pogreša se. Dne 9. t. m. okolu 5. ure jutraj je odšel od doma v Spodnjem Brniku, hiš. št. 57, 22 letni sin Andrej Stare in se še zdaj ni vrnil. Odšel je proti Kranju. Fant je lepe postave in zdrav. Ako bi kdo vedel zanj, naj to sporoči žalostnim staršem proti nadarilu. Sp. Brnik, hiš. št. 57, p. Cerklje pri Kranju. Jože Stare, oče.

Priporočamo vsem rodbinam Kolinsko ciklo-rizo, izvrsten pridatek za kavo.

V 45 VRSTAH se izdelujejo testenine »PE-KATETE«. Nekaterim ugajajo debeli, drugi pa drobni makaroni, tem vrvice, onim polži, itd. Vse pa se tečne, redilne in tako okusne, da jih hvale-ljo vsepovsod.

HIŠA NAPRODAJ

v trgu Žužemberk št. 110 na Dolenjskem, katere je v dobrem stanu in pripravna za rokodelca ali pensionista. — Cena 11.000 Din. — Več pove ANTON MRVAR, Žužemberk št. 38. 1023

BREJO KRAVO

katera bo pred Ve-liko nočjo teletila, dobro molznico, proda HOMAN JANEZ, p. d. Pavlešnik, posestnik, Podpurleca p. Školjloki. 61

SIROM · DOMOVINE

LOG PRI BREZOVICI.

Malokdaj se čita naša vas v tem listu, četudi ima celo vrsto naročnikov. Ker vsako rad čita o svojem kraju, zato upamo, da nam dragi Domoljub to pot ne odreče. — Predput je pri nas kot povsod. Zato se pa ženimo vse križem. Zrastlo je že par mladih zakoncev. Nekaj jih pa še bo. Preteklo nedeljo se je poročil g. Jože Ogrin iz Bevk z gđ. Ivanko Skufca iz Loga. Dobrovoljno je daroval fantom po starem običaju 200 dinarjev, da se zapije na zdravje neveste. Ker pa ne verujemo, da bi to kaj koristilo, smo odstopili prostovoljnemu gasilnemu društvu na Logu 150 Din in 50 Din za orlovski Stadion. Ženinu in nevesti pa tem potom želimo obilo sreče. — Fantje z Loga.

SMARTIN POD ŠMARNO GORO.

Dne 17. t. m. je priredilo naše izobraževalno društvo predavanje o osebni dohodnini. Dvorano so napolnili moške. To poudarjamo v znak, kako jih peče ta davek. Culi smo iz ust mož čudne stvari: ta je pravil, kako ga niso pustili niti pred uradnika, da bi bil pritožbo vložil zoper neopravičeno obdavčenje, drugi zopet, da je moral plačati od obrti, kojo ne izvršuje. Taka predavanja so potrebna.

STICNA.

V nedeljo, 17. t. m. je priredilo izobraževalno društvo predstavo z bogatim programom. Igralci so se pošteno potrudili in izvajali res dobro. K sklepu so zapeli narodne pesmi, najprej moški, potem mešani zbori. Navdušeno in točno petje je bila prava slast poslušati. Nič primernejšega ni za take priložnosti kakor naše krasne narodne pesmi, ki segajo globoko v srce, posebno če jih poje dobro izvežban zbor kakor je stiški.

S V. LENART NAD ŠKOFJO LOKO.

Vsakčas pričakujemo novih zvonov iz Št. Vida nad Ljubljano. Bronastih. Četrtrič bomo letos spravljal zvonove na naš grič. Prvič so jih krog l. 1650.; prva leta po strašni tridesetletni vojski. Drugič so velikega l. 1799., v dobi najhujše verske mlačnosti, ki jo imata na vesti jožefinizem in francoska prekucija. Tretjič l. 1865., ko so dali preliti manjša dva zvona. Bilo je to leto pred viharjem, ki je v naslednjem letu izbruhnil. Četrtrič pa letos, v desetem letu po izbruhu svetovne vojne. Samo te zgodovinske okoliščine, ki smo jih navedli, nam dosti povedo. Vselej so ljudje z žrtvami in s težavo napravljali nove zvonove. A niso se ustrašili ne prvič, ne drugič, ne tretjič, pa tudi četrtrič ne. Dal Bog, da bi novi zvonovi dolgo peli pesem in povsod oznanjevali blagor, mir in srečo, koder bodo odmevali njih glasovi!

ŠT. JURIJ POD KUMOM.

17. februar je bil za našo faro pomenljiv dan. Ustanovili smo »Katol. prosvetno društvo«. Prišel nas je poučit in bodrit g. Jernej Hafner, tajnik Prosvete iz Ljubljane. Vkljub slabemu vremenu je bila dvo-

rana polna fantov in deklet, vmes precej očetov in mater, ki so pazljivo sledili izvajanjem g. govornika. Poudarjal je, da je tudi pri nas društvo potrebno, čeprav smo v hri-bih; blizu so Zagorje, Trbovlje, kamor hodijo precej fantov in očetov h »knapom«, vpliv slabih zgledov in tovarištva ne ostane pri tem in onem brez kvarnih posledic. Zato, fantje in dekleta, v društvo, kjer se boste potem predavali, potem knjižnice izobraževali, utrjevali v krščanskih načelih in tako dorastli v kremenite značaje — v odločne krščanske moške in žene. — Po ustanovnem običnem zboru so fantje igrali: »Pošten skrinest«, pevski zbor pa je zapel dr. Kimov-čevo: Marko skače. — Na pustno nedeljo vprizore fantje: »Trije tički«, burka v enem dejanju, dekleta pa »Čašica kaver, veselo-igra v enem dejanju. Pevski zbor bo zapel V. Vodopivčevo: »Zabja svatbac.

HOTEDRŠICA.

Dne 18. februarja je bil v tukajšnji farni cerkvi krščen pripr. finančne straže vojak Wranglove armade Čerkez Magomet Dinov iz Kavkaza. Pri krstu je dobil ime Ferdinand. Preje je bil mohamedanec. Isti dan je prejel tudi prvo sv. obhajilo. — V nedeljo dne 24. febr. se je vršilo tukaj predavanje o združništvu. Predaval je g. dr. Basaj iz Ljubljane. Končno je tudi pri nas prodrli na dan klic po samopomož. Združeni kmetje, delavci in obrtniki so sklenili osnovati si gospodarsko zadrugo ali konsum. Sploh pa je tudi iz drugih ozirov skrajna potreba. V liberalne trgovine, katere so, osobito sedaj v zimskem času napolnjene z razno sodrgo in »au-biksarije našemu človeku ni mogoče vstopiti, ker ni moč prenašati posmehovanja in roganja. Zatorej somišljeniki! Trdno in neomajno po začrtani poti! Veljaj nam geslo: Vsi za enega, eden za vse. Pomagajmo si sami. V združenju je naša moč. Naš denar naj pomaga nam samim. Kdor pa ne ve, kje mu je mesto, kdor ne vidi svoje lastne koristi, ta je udarjen s slepoto in nevednostjo. Svoji k svojim!

KOPRIVNICA.

Dne 21. svečana smo spremili k zadnjemu počitku blago ženo v visoki starosti Nežo Radej iz Malega kamna, mater cerkvenega podobarja A. Radej. Počivaj v miru!

LESE.

V Britofu pri Kranju je v nedeljo, dne 17. februarja, nagloma preminul tukajšnji rojak, prosjak Janez Cik, zauživajoč košček mesa, nad katerim se je najbrže zadavil. Ali pa ga je zadela kap. — V petek, dne 22. februarja, pa je umrl v Galovičah najstarejši mož v naši župniji, 84 letni Ferdinand Dolenjec. Pokoj njunima dušama!

Delo in zmernost sta dva zdravnikova človeškemu življenju. Delo povzroča slast do jedi in pijače, zmernost pa isto slast v pravih mejah drži.

GOSPODAR

Režnja.

Čas režnje trte se bliža. To je najvažnejše vzgojno delo vinske trte, bi moral pravzaprav opraviti vinogradnik-gospodar sam, ker on svoje trte najbolj pozna; če že tega ne more storiti, pa vsaj nadzirati mora to velevažno delo. Mladi neizkušeni in nevešči ljudje napravijo pri režnji lahko največjo škodo, gotovo več slabega kot dobrega.

Pri režnji trte je treba mnogo prakse, previdnosti, previdarka in natančnega večletnega opazovanja. Vsaka površna in nepremišljena režnja se mašuje že v istem letu pri trgatvi in tudi pozneje. Vsaka trta ima nekaj lastnega. To posebnost moramo pri vzgoji oziroma režnji trte zlasti najti, jo v polni meri vpoštevati ter trto tako obrezati, kakor zahteva njena skrivnostna narava. Le na ta način dosežemo redne in stalne donose, le tako ohranimo trto zdravo in čvrsto, mladostno in rodovitno.

Za naše podnebje je pravzaprav visokost trte (debla) predpisana, to je okoli pol metra visoko deblo. Preko 70 cm ne smemo iti, pod 30 cm pa tudi ne. Previsoko vzgojene trte postanejo kmalu starikave, se hitro iznosijo, grozdje na njih slabše zori, poletna dela so otežkočena itd. Sploh pregled starih vinogradov nam nudi mnogo dokazov, da je previsoka vzgoja napačna in skrajno slaba; sicer se dajo take trte s kratkim obrezovanjem in temeljitim osnaženjem debela prisiliti, da poženo spodaj mlade poganjke, ki jih polagoma vzgojimo v reznike; nad tem mestom trto potem skrajšamo in pomladimo.

Trte naj se režejo zgodaj sredi februarja — začetkom marca; pozna režnja trte slabi.

Pri nas je vdomačena najbolj vzgoja na reznike in šparone (rajngavska vzgoja). Obče naj se reže bolj na kratko; s tem ohranimo trto čvrsto, pa tudi kakovost vina se s tem izboljša.

Za šparone se izberejo najdebelejše rozge. Režemo jih na pol metra dolžine (6 do 8 očesi) ki pa morajo biti vedno višje od reznika (dve očesi). Z rezniki na vrhu trto zvišujemo, s šparoni na vrhu pa jo ohranimo stalno v isti višini (vsako leto odpadajo). Oba šparona in reznik morata zmeraj stati na dvoletnem lesu, nikdar na starem, ker le potem sta rodovitna.

Mlade trte vzgajamo in zvišujemo polagoma! Tu velja pravilo, da režemo v I. letu na eno oko, v II. letu na dve očesi, v III. letu na tri očesi, v IV. letu na štiri očesi in šele v V. letu, ko je trta 40 do 50 cm visoka, jo naložimo. Premlade naložene ozir. predolgo rezane trte postanejo preveč švigljaste in šibke; take trte se hitro iznosijo.

Z režnjo v zvezi je tudi zatiranje rosnih korenin, to je onih korenin, ki rastejo tik površine zemlje; zlasti pri mladih trtah moramo na to posebno paziti.

Starejše trte moramo očistiti lišaja in stare skorje. Dobro je, da jih namažemo ob-

enem tudi z žvepleno apneno brozgo (proti plesni); na dobro kakovost vina, je vpljana tudi pri nas takozvana »kozlovka vzgoja« zlasti pri vrstah, ki dobro trajno ne preneso daljšega obrezovanja, n. pr. laška graševina, kraljevina, šipon, rdeči vrh, modra frankinja, beli muškatelec, itd.

Pri tej vzgoji režemo trte do IV. leta slično kakor pri prejšnji vzgoji. Deblo mora biti 40—50 cm visoko. V IV. do V. letu si vzgojimo iz obeh očes po en reznik (na 2 očesi). Mladike režemo potem prihodnje leto zopet na reznike in sicer tako dolgo, kakor si želimo poznejše veje (15 do 30 cm dolga ramena). Na ta način si vzgojimo (3 do 4) rogovile, ki so podlaga in nosilnice poznejših reznikov oziroma rodovitnega lesa. Na vsaki veji je potem po en (dve očesi) reznik; trta ima vsega skupaj 6 do 8 rodovitnih očes. Ta način je zlasti priporočljiv za boljše lege in zgoraj navedene sorte, kjer hočemo pridelovati zares kvalitetna vina.

Rešitev našega vinogradništva leži v pridelovanju dobrega kvalitetnega vina, pa naj si bo potem »dolenjski cviček« ali pa buteljno vino; vsako vino ima svoje ljubitelje. S pravilno režnjo oziroma vzgojo in pravo izbiro (selekcijo) dobrih vrst bomo ta cilj kmalu dosegli. — Fr. Kafol.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja dne 26. t. m. Lira Din 3.40; francoski frank Din 3.40; švicarski frank 13.80; dolar (denar) Din 78; dolar (ček) Din 79; čehoslovaška krona Din 2.30; funt sterling Din 340—345; 10.000 avstr. kron Din 11.20. V Zürichu notira naš dinar 7.25 švicarskih frankov.

g Papirnatega denarja v naši državi je bilo glasom izkaza »Narodne banke« z dne 15. februarja 1924 za 5796 milijonov, 900 tisoč Din. Tekom enega tedna se je znižalo število bankovcev za 76 milijonov Din. Kovinska podlaga znaša 458 milijonov 300 tisoč Din. Tekom enega tedna se je zvišala kovinska podlaga za 900 tisoč Din.

CENE.

g Padanje cen v Banatu. Med trgovci in obrtniki v Banatu je nastala močna konkurenca in vse medsebojno tekmuje v dajanju boljših prodajnih pogojev. Cene zlasti manufakturi popuščajo in dajejo mnogi blago pod ceno. To ima seveda za posledico propadanje podjetij, zlasti takih, ki so zgrajena na manj solidnih temeljih. Prenehala je doba lahkinih zaslužkov in baš to je znak, da gremo bolj urejenim razmeram nasproti. Cene ostajajo čvrste le živilom, posebno mesu, to pa predvsem zaradi sedaj težavnih dovozov. Zanimivo je končno, da znatno popuščajo cene poslopjem in zemljiščem.

g Cene jajcem so znatno padle vsled zvišanja vrednosti dinarja in ker se je povečala produkcija jajc. V Sloveniji stane komad 1 do 1.50 Din, v Bački in Banatu

1.25 Din, Srbiji 1.40 Din. Nadaljni padec cen se pričakuje. Enako so padle cene jajcem tudi na inozemskih trgih.

g Padec cenam jajc v Avstriji. V preteklem tednu se je začela na graškem trgu ne glede na še vedno obstoječe mrzlo vreme razprodaja jajc v masah. Padec cen je znašal iz enega dneva v drugega 300 do 400 kron. Začela se je produkcija že tudi v notranjosti države in so se že ponujala nova jajca po 2000 do 2400 kron. Nadalje so notirala: jajca iz Jugoslavije po 2000 do 2400 kron, ogrska 2000 do 2200. Pričakovati je, da bo blago v najkrajšem času padlo za najmanj 600 do 800 kron komad in se bodo cene ustalile pri 1600 do 1800 kronah za komad.

g Zakaj so vžigalice tako drage. Osi-ješka tvornica vžigalic »Drava«, to naše največje podjetje te vrste, je plačalo lani 63 milijonov, 280 tisoč, 800 Din državi in sicer na monopolski taksi.

g Lesni trg. Izvoz drv za kurjavo v Švico je v zadnjem času skoro popolnoma prenehal. Temu je po poročilih naših listov kriva predvsem francoska konkurenca. Francozi izsekavajo ardenske kakor tudi ostale obmejne gozdove, ki so trpeli zaradi vojne in se morajo vsa ranjena drevesa izsekati. Ta les je kolikor toliko že sam na sebi cenejši; cene pa ugajajo še toliko bolj, ker je francoski frank padel. Francija je izvozila v Švico že okrog 2000 vagonov tega lesa, okrog 5000 pa se namerava še izvoziti tja. V Sloveniji sami se lesna kupčija ni kaj znatno zboljšala.

g Vinski trg. Vinska kupčija sedaj stalno počiva. Zvišanje vrednosti dinarja je onemogočilo vsak izvoz vina. Tudi za domačo potrebo se vino skoro nič ne kupuje.

ZIVINA.

g Cene živini. Ljubljana, dne 20. februarja. Na današnji sejm so prignali 210 konj, 63 volov, 44 krav, 8 telet in 5 prašičev. Cene za kilogram žive teže: voli I. vrste do 14, II. 12 do 13, III. vrste 11 do 12, buše 10 do 10.50, krave za klobase 7.50 do 9 Din. Par dobrih konj se je tržil povprečno po 20 tisoč Din. Kupčija z govejo živino je bila srednja, s konji pa slaba. — Maribor, dne 22. februarja: 75 svinj in 2 kozi so prignali na današnji svinjski sejm. Cene: 5 do 6 tednov stari praseci, komad 200 do 250, 7 do 9 tednov, komad 400 do 450, 3 do 4 mesece, komad 650 do 800, 5 do 7 mesecev, komad 1250 do 1300, 8 do 10 mesecev, komad 1450 do 1650, eno leto, komad 1700 do 2000 Din. Kilogram žive teže se je tržil 20 do 22.50 Din, mrtve teže 25 do 30 Din. Koza, komad 300 do 350 dinarjev.

IZVOZ IN UVOZ.

g Izvoz lesa v Italijo. V zadnjem času se je povečal izvoz lesa v Italijo. Italijanski trgovci ga pa potem zopet izvozijo v Španijo, ker je ta obtežila uvoz lesa iz držav s slabo valuto, med katere šteje tudi Jugoslavijo, z visoko takso.

PROMET.

g Za regulacijo Save je določenih 370 tisoč Din.

g Nemške državne železnice — samostojno podjetje. Po odredbi z dne 12. febru-

arja se bo vodila uprava nemških državnih železnic popolnoma samostojno in neodvisno od državne uprave, vendar pod nadzorstvom državnega prometnega ministra.

RAZNO.

g Vinski sejm v Semiču priredi dne 13. marca semiška kmetijska podružnica. Naši vinski trgovci in gostilničarji se vse premalo brigajo za belokranjska vina. Belokranjska vina posebno iz l. 1922 so močnejša kot sicer, polnejša in boljšega okusa od vin prejšnjih let. Pripomniti pa moramo, da pridelujejo v Beli Krajini večinoma bela vina, toda imajo tudi dovolj rdečih, rezkih namiznih vin po zmernih cenah. Glavni dohodek tamošnjega prebivalstva je vinoreja. Ker pa ni vinske kupčije, je ljudstvo brez denarnih sredstev. Brez denarja se pa kljub vinu ne da živeti. Gostilničarjem in trgovcem najtopleje priporočamo, da v obilnem številu obiščejo vinski sejm dne 13. marca v Semiču. Prepričani so lahko, da jim truda in stroškov ne bo žal, kajti nabavili si bodo lahko po res zmernih cenah dobro vinsko kapljico.

g To se unani in zavedni gospodarji! Slovensko sadjarsko in vrtnarsko društvo je ustanovilo v l. 1923. 24 podružnice. Nekatere delujejo prav izvrstno. Tako n. pr. podružnica v Smartnem ob Paki šteje 121 članov, to je 90 odstotkov vseh posestnikov. To je znamenje, da je na eni strani odbor na pravem mestu, na drugi strani se pa kmetovalci podružnice zavedajo, kako velike gospodarske važnosti je sadjarstvo. Gotovo je, če bi pri nas znali umno sadjariti, bi našim kmetom vrglo sadje toliko, da bi mogli pokriti vse davke. — V Voditcah imajo tudi podružnico. Gre jim za to, da bi si ustanovili svojo drevesnico. Ko so imeli občni zbor svoje podružnice in so razmotrivali vprašanje, kako bi prišli do potrebnega sveta. Tedaj vstane sam predsednik in izjavi, da je pripravljen odstopiti kot njive za drevesnico. Jasno je, da s tem ni on prav nič pridobil, ampak jele hotel, da pomaga svojemu bližnjemu, svoji sosedi, svoji župniji. — Takih podružnic nam treba, takih poštenovalnih ljudi rabimo! Tedaj bo naš kmet prišel do spoznanja, da sadje ni za to na svetu, da ga prekuha v žganje, ampak da ga proda za denar in si s tem gospodarsko pomaga. Za vse to je pa potreba izobrazbe. Ta se pa dobi, da se vsi organiziramo v »Sadjarskem in vrtnarskem društvu«, pridno beremo njegovo glasilo in druge gospodarske knjige in se teh nauk v življenju držimo in po njih delamo.

g Vredno posnemanje. Pri sestavi proračuna za sodni okraj Metlika so zbrani župani določili iz okrajne blagajne prispevek 1000 Din desetim kmetovalcem iz okraja Metlika, ki se udeležijo kmetijskega poučnega tečaja na Grmu. Čast zavednim županom in vsem, ki so k temu sklepu pripomogli. Ako bi ta lep čin posnemali tudi naši drugi okraji, bi to gotovo znatno pripomoglo k gospodarskemu napredku naše dežele, katerega smo tako silno potrebni.

g Kongres jugoslovanskih vinogradnikov v Zagrebu se je vršil dne 16. februarja t. l. ob obilni udeležbi v trgovski zbornici. Predsedoval je g. ravnatelj Puklavec. Predmet zborovanja je bil jako obširen. Temu (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj)

DELOKROG GOSPODINJE.

Poklic gospodinje je na vitez zelo omejen, v resnici pa obsega obširno polje raznovrstnega dela. Saj njena skrb ne obema le moža in otroke, ampak vse člane družine sploh in sicer se razteza na njihovo telesno in duševno blaginjo. — Kar imenujemo družinsko srečo, izvira ponajveč od gospodinje, ki razume prirediti svojo hišo vsem članom družine za pravi dom. Zato pa mora biti v družini edinstvo, pridnost in dejanska ljubezen doma. Ker je gospodinja središče družine, mora biti tudi res taka, da se vsi člani družine s spoštovanjem in ljubeznijo ozirajo vanjo. Vedra in prijazna vedno in povsod, nikoli ne povzroča preprirov, a če kdaj neizogibno nastanejo, jih skuša vselej omejiti in omiliti. Red, varčnost in vestnost so glavne lastnosti gospodinje, ljubezen, milina in dobrota matere, vdanost, potrpežljivost in zvestoba žene. Ker pa ni samo gospodinja, ne samo mati in ne samo žena, se zlivajo te lastnosti v prelepo skladnost. Bistrim očem gospodinje ne sme uiti prav nobena stvar, nič pa ji ne sme biti premalenkostno. Vse mora držati v pravem redu in kolikor se da v najboljšem stanju. Skrbeti mora za primerno in zadostno hrano in oskrbo cele družine. Preudarna in skrbna, skrbi pravočasno tudi za bližnje in prihodnje potrebe. Zato pa mora znati gospodinjiti, urejati, pa tudi delati vsako delo z mirnostjo in vztrajnostjo. V ta namen je nujno potreb-

zborovanju je prisostvoval kot zastopnik Jugoslovanskega kluba g. poslanec Nemanč. Zborovanje je bilo zanimivo. Razmotrivala so se važna vprašanja, tičeča se vinogradnikov v Hrvatski in Sloveniji. Vprašanje vinske krize v naši državi je bilo predmet dolgotrajnega in vsestranskega razmotrivanja. Istotako zboljševanje in izvoz vina. Važna točka je bilo tudi vprašanje tičeča se trgovske pogodbe SHS z Italijo. Tu je poslanec Nemanč povdaril stališče, ki ga je z največjo energijo zavzel Jugoslovanski klub. Povedal je, da bode Jugoslovanski klub branil interese vinogradnikov s tem, da se izvoz vin v severne sosednje države pospeši ter da bo stal proti vsakemu uvozu tujih vin, grozdja in raznih likerov. Posebno je povdarjal, da moramo biti slovenski vinogradniki zastopani pri pogodbi z Italijo po svojih strokovnjakih in vinogradnikih samih, ki se naj zavzamejo za to, da se carina za izvoz vina zniža, a nasprotno za uvoz zviša. Žal, da je bil za tako obširen program čas prekratek. — Pa dobro, začetek je storjen.

g Strokovni tečaji na Grmu. Vsled nepriladnega vremena se niso mogli vršiti strokovni tečaji v kmetijski šoli na Grmu v času od 18.—25. t. m. ter se bodo vršili v pričetku prihodnjega meseca in sicer: vinarški tečaj dne 1. in 2. marca; sadjarski tečaj dne 3., 4. in 5. marca; tečaj za pridelovanje in vperabo krme dne 6., 7. in 8. marca.

GOSPODINJA

no, da se naša dekleta od matere priučijo vseh gospodinjskih del; naše matere pa naj s tem poukom ne čakajo do 16. ali 18. leta svojih hčera, ampak naj jim že zgodaj vko- reninijo vse dobre lastnosti vrle gospodinje.

KUHINJA.

Pustni krofi št. 1. Vlij v skledo pol litra vročega mleka, osoli ga in prideni 6 dekagramov sladkorja, 9 dkg surovega ali 5 dkg kuhanega masla, 2 žlici ruma in prav malo drobno zrezane limonine lupine. Stresi v to mleko 90 dkg moke, nekoliko premešaj in prideni vzhajani kvas, ki si ga že pripravila iz 3 dkg drozja, žličice sladkorja in iz toplega mleka. Na kvas pa deni 2 rumenjaka in eno celo jajce. Testo dobro stepaj vsaj četrt ure. Potem ga potresi po vrhu z moko, dobro pokrij in postavi na gorko, da vzide. Naprej delaj vse kakor druge krofe.

Pustni krofi št. 2. Vlij v skledo pol litra mleka, osoli ga in prideni za oreh masla ali masti ali dve žlici kisle smetane, eno žlico sladkorja, eno jajce in dva dekagrama drozja, vzhajanih v dveh žlicah mleka in za kavno žličico sladkorja. Nato prideni dober liter moke ter testo s kuhalično dobro stepaj, postavi na gorko, da vzhaja. Drugo napravi vse, kakor sem že spisala v eni prejšnjih števil.

Sladak krompir. Pravijo, da zmrzlina povzroča tisto neprijetno in neokusno sladkost pri krompirju. A temu ni vedno tako. Krompir zmrzne, ako je v prostoru nad 4 stopinje mraza. Tak krompir postane mehek in je tudi neužit. Primeri pa se, da postane krompir sladek, četudi ni na mrazu. Krompir ima v sebi mnogo škroba, ki se izpremeni na zraku v sladkor in radi tega je krompir sladak, a ni zmrznjen. Da pa se sladkor zopet spremeni v škrob, je treba 10—15 stopinj gorkote. Potemtakem je treba tak krompir preseliti, da izgubi neokusno sladkost.

MILO „GAZELA“ OD TENTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI
vse manjvredne, cenejše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI.

RAZNO.

Staro volno, ki je še trpežna pa je izdelana v kakšne pletene ali kvačkane reči, ki ti niso več všeč, še lahko porabiš za kaj drugega. Veš pa, da se že rabljena volna rada vozlja in tudi ni več tako prožna kot nova, in iz nje narejena pletenina bi ne bila lepo enakomerna. Tako volno, če je res še trpežna, si pripraviš na sledeči način: Sparaj staro ročno delo, namotaj volno nategnjeno in enakomerno na z belim blagom prevlečeno deščico in jo postavi v visok z mlačno vodo napolnjen lonec. Notri jo pušti toliko časa, da se vsa prepoji, potem jo vzemi ven in posuši kar namotano v gorki sobi. Nato jo zvij prav na lahno v klobčič. Volna je zopet gladka in prožna in se da izdelati kot nova; tudi se nanovo narejene reči pri pranju ne skrčijo, ker je bila volna že namočena.

Ako se je stenj (taht) v svetilki zelo skrajšal, da le komaj še doseže petrolej, pa morebiti v domači prodajalni ne dobiš primerne širine, si pomagaj takole: Vzemi stenj iz svetilke, izperi ga v slani vodi — sploh ga je dobro večkrat izprati na ta način in umiti svetilko — in ga posuši. Na spodnjem koncu ga podaljšaj s tem, da mu vpelješ pavolnate niti v obliki kakih štiri prste dolgih resic (franž). Ta narediš takole: Dvojnato nit vpelji v šivanko, zabodi nekoliko od roba in prevodi konca skozi zanko in zadrgni. Da so vse niti potem enako dolge, jih pristriži. — Oprani, posušeni in podaljšani stenj namoči v petroleju preden ga prižgeš.

Sploh pa stenj lahko močno hraniš s tem, da ga, ko ga snažiš, nikoli ne strižeš, ampak ga porineš le toliko iz ploščate vevke, da se pokaže zogljeni del, ki ga odgneš s sukneno krpico ali tudi s papirjem. Prepričala se boš, da ti bo luč mnogo bolj enakomerno gorela kakor če ga pristriguješ. Seveda pa mora biti tudi mrežica, skozi katero prihaja zrak, vedno snažna in čista.

IZOBRAZBI

KJE SE NAJLEPŠE KAŽE KMETSKA STANOVSKA SKUPNOST?

V hranilnicah in posojilnicah, kakor se je prej pomanjkanje skupnosti žalostno kazalo v oderuštvi, torej tudi pri denarju. Kmet, ki ima prihranke, pa ta denar radi visokih obresti ali nezavednosti nosi v banke ali liberalne hranilnice, ta za judežve groše izdaja kmetске koristi, ta si sam jemlje pravico, da bi ga hranilnica in posojilnica podpirala, ako pride v nesrečo. Kakor on danes svojo pomoč odteguje svojemu stanu, namreč vsem onim, ki iščejo pomoči posojilnic, tako morajo posojilnice odreči njemu pomoč, ker jim ni pomagal, ko je še imel priliko, ne, ker je celo podpiral nasprotnike posojilnic, nasprotnike kmetскеga stanu. — Želja po obogatitvi s pomočjo obresti je oderuška, nekrščanska želja. Ako ti je Bog blagoslovil tvoje gospodarstvo, da imaš odvišen denar, ne odženi tega blagoslova od hiše s takim nebratskim ravnanjem. Danes so posojilnice potrebne pomoči premožnih kmetov, ker posojilnice, ne pa banke, nudijo pomoč onim kmetom, ki so v stiskah in težkočah.

V VSAKO HIŠO VSAJ EN KRŠČANSKI ČASOPIS.

Ob koncu lanskega leta je zapisal trierski škof dr. Bornewasser v svojem škofjskem listu med drugim: »Iz vseh krajev škofije mi prihajajo poročila, da so gg. duhovniki z veliko vnemo sledili navodilom svojih škofov, da se ohrani in še bolj razširi katoliško časopisje. In tudi uspehi so v krajih, kjer se je intenzivno delalo, naravnost presenetljivi. Prav zato se zahvajujem duhovščini, ki se je zavzela za to tako važno zadevo, iz vsega srca. Seveda pa moramo gledati, da to, kar smo dosegli, tudi ohranimo in pomnožimo. Zato vas prosim, da imate to zadevo vedno pred očmi. V ta namen govorite zopet in zopet od časa do časa, kako važna zadeva je katoliško časopisje. Sploh je to ena najvažnejših dušnopastirskih zadev, zato poskrbite, da vsaka katoliška družina vzdržuje vsaj en katoliški časopis.«

KRIŽ, MARIJA, PAPEŽ.

Pred petdesetimi leti je prišel po dolgi dobi 300 let na Japonsko zopet katoliški misijonar in sicer misijonski škof Petit-Jean. Radoveden je bil pri svojem prihodu ali je ostalo še kaj sledov iz časa sv. Frančiška Ksaverija. In res! Kmalu se oglasi neko noč pri njem precej mož. Pokažejo mu križ in ga vprašajo, če veruje v Kristusa, Sina božjega. »Kajpada,« jim odgovori misijonar. Nato mu pokažejo sliko Matere božje in ga vprašajo, če ljubi in časti Marijo. »Gotovo da,« se glasi odgovor misijonarjev. Nato pa še vprašajo, če priznava v verskih stvareh, katere oznanja, kakega poglavarja, ki stanuje v dalnjem Rimu. Ko jim misijonar da tudi na to vprašanje povolen odgovor, tedaj jim zaiskri oko veselja. Zakaj spoznali so, da imajo po 300 letih zopet katoli-

škega duhovnika v svoji sredi. Vsi srečni mu ponudijo svoje roke v pozdrav in kličejo radostni: »S teboj smo in hočemo ostati enega duha in enega srca.«

IZ ZGODOVINE KADILA.

Sveto pismo nam poleg mire imenuje tudi kadilo kot daritev Bogu. Niso ga pa zažigali samo v Jeruzalemu, temveč tudi v Egiptu, Mali Aziji, na Grškem in v Italiji. Pa ne samo kot daritev, temveč pri vsaki svečanosti; zato, ker je tako lepo dišalo. Uporaba je bila velikanska; samo v Balovem svetišču v Babilonu so darovali bogovom vsako leto nad 600 centov kadilali!

Zato je bilo kadilo eden najvažnejših trgovskih predmetov v starem veku. Dobivali so ga v prvi vrsti iz južne Arabije, potem pa tudi še z nasprotne afriške obale, iz dežele Somali. V Egipt je prišlo kadilo z drugim blagom vred že v tretjem tisočletju pred Kristusom. Okoli leta 2150 pred Kristusom je poslal faraon Sanhkare celo ekspedicijo pod vodstvom Hanuja v arabsko deželo Punt, da mu prinese kadila in drugih dišav. Drugo tako ekspedicijo v deželo Punt je poslala okoli leta 1500 pred Kristusom kraljica Hačepsovet; ohranjeni so nam o tej ekspediciji še napisi in podobice v nekem svetišču pri starem egiptskem mestu Tehe. Pripovedujejo nam, da so pripeljali v dežah 31 dreves kadila na ladjah v Egipt in so jih tam zasadili.

Pravi okraj kadila v južni Arabiji je bila gorata visoka planota tik ob veliki puščavi. Od rodovitne obale Hadraravt je bilo treba potovati do tja še osem do deset dni. Vse kadilo so prinesli v Sabato, glavno mesto Hadramavta. Dobivali so pa kadilo od balzamovih dreves, bodisi da so ujeli sok, ki je sam tekel iz drevesa, ali pa da so napravili zareze in tako povišali iztok. Na čuden način se je vršil nakup kadila. Posestniki balzamovih dreves so prinesli kadilo v Sabato in so ga dejali v solnno svetlo, največje svetloče Sabalejcev. Na ploščico so zapisali ceno, ki so jo zahtevali; trgovci iz Sabate so prišli, so kadilo stehali in so položili dotični znesek na prostor, s katerega so bili kadilo vzeli. Duhovniki svetlišča so zahtevali zase tretjino. — Dosti.

Izvoz se je vršil deloma iz nekaterih južnoarabskih pristanišč, v prvi vrsti pa po karavanski poti, ki se je vlekla skozi Arabijo do palestinskega pristanišča Gaza. In sicer so nosili kadilo velblodi. Ze to je bilo zelo drago; kajti samo prenos štirih centov, ki so jih velblodu naložili, je stal kakšnih petsto naših predvojnih kron; sedaj bi bilo to 25.000 do 35.000 kron. Vrh tega so pa morali kupec plačati carino vsem vladarjem onih pokrajin, skozi katere je šla »cesta kadila«, kakor so imenovali to karavansko pot. Kljub temu so pa postali Sabatejci ali Sabejci, kakor jih tudi imenujejo, zelo bogati. Grški geograf Strabo piše o njih: Ta trgovina je napravila Sabejce najbogatejše med vsemi, neizmerna je njih zaloga na zlatih in srebrnih posodah. Vrata,

III.

Uspeha tega vsi vesel,
so drugo nogo prač' začeli,
in ni trpelo časa mnogo,
imel tud' belo drugo nogo.

(Nadaljevanje sledi.)

LISTEK

Kaznovani uboj.

Enrika Handel-Mazzetti.

(Dalje.)

Zjokal se je v svoji zapuščenosti. Ko je šel iz Goethejeve sobe od moške roke igrano melodijo in vmes glas svoje žene — tedaj je vzklopela v njem kri kot v dneh, ko je bil še zdrav; hotel je zbrati vse svoje moči in iti tja ter jo poklicati na odgovor, kaj da ima opraviti z doktorjem? Toda ni bil ranjen samo njegov um, temveč bil je tudi telesno hrom; njegovi živci so izgubili vso napetost, niti deset korakov ni mogel napraviti brez moči. O ta ženska! Ali je ni oboževal kot malika? Ali ni vsega zanjo storil? Koliko denarja je zanjo izdal — težkega denarja! In sedaj ga zapustil!

Sto želj ji je izpolnil, ona pa neče izpolniti niti ene.

In njegova prošnja je vendar tako zmerna. Z zidarjem bi rad govoril. Ne more reči, da ne ve za njegovo stanovanje. Stauje na pokopališču. Mora poslati ponj. Nekaj zelo važnega mora zidarju povedati. Prvič, da je človeško življenje več vredno kot železen balkon. Drugič, povedati mu mora, kako se je leta 1894. izvršil v Rothbrunn umor, in kako je morilec, vključ temu, da je ušel posvetni pravici, bil kaznovan od neke druge, višje oblasti. Baš radi tega, ker je moral zidarju to povedati, je tako silil na Rothbrunn, vse dolgo leto, dokler ni postalo končno mazačem v zdravilišču to odveč in so ga izpustili.

In tako je sedaj končno vendar v Rothbrunn, diha sveži gorski zrak mesto pristudnega, osladnega jodoformovega duha, ne sliši več groznega električnega zvonca in njegova okna nimajo omrežja. Toda žena, namesto da bi mu izpolnila željo, ga zapusti, in ura v njegovi glavi tiktaka glasneje kot sicer: morilec! morilec! Ali ni to grozno?

Ze četrto leto nosi v glavi to uro, ki zna govoriti. In sicer jo ima na levih sencih, tam, kjer je bil zidar tako silno potolčen.

Pred šestdesetimi leti — ne, pred šestimi leti se je izvršil umor. Tedaj je ukazal zidarju, naj stopi na stari leseni balkon, ker mu je bilo za železnega škoda denarja. Balkon se je podrl. Spodaj na pesku je ležalo truplo, poleg je stala žena, s krvavim madežem na bradi. »Morilec!« je kričala.

A ura tedaj še ni šla. Takrat se je grešnik še lahko smejal. Dve leti se je smejal in kupoval svoji ljubki ženi darila, ki so

stene in stropi njih hiš so obloženi s slo-novo kostjo, z zlatom, srebrom in z mar-morjem.

Proti koncu predkristusove dobe so prišli grški in rimski trgovci sami v južno-arabska pristanišča in so kadilo kar tam nakupili. Od tedaj naprej so ga prodajali preko Egipta v dežele ob Sredozemskem morju in stara »cesta kadilca« je bolj in bolj osamevala.

bila več vredna kot sto železnih balkonov.

A čisto dobro mu vendar ni bilo. Ponesrečeni mož mu je ponoči večkrat legel na prsa, in ženo s krvavim madežem na bradi je po prvi predstavi »Atenke« srečal na cesti v mesečini. Lasje so ji plapolali v vetru. Hu! — Nekoč se mu je zgodilo celo to, da so mu namesto s pečenko postregli z zidarjevim mesom.

Vendar je bil to še srečen čas, ker v glavi še ni imel ure.

Nekoč je šel zopet s svojo ženo v gledališče. Igrali so igro, v kateri nekdo zblazni. Končno je prišel na oder tujec v rdeč-kastorjavi obleki. Tujec je predstavljal Kristusa. Rekel je človeku v igri, ki je naredil mnogo hudega: Morilec! — On pa ni mislil tega v igri. Misli je nekoga drugega.

In ta drugi je šel domov kot iz uma; njegovi možgani so se izpremenili v ogenj. Morilec! Ta beseda ga je spravila popolnoma iz uma, ga pripeljala v svet poln strahov, poln pošasti. — Zapadel je strahovom; dražili so ga in mu pili kri. Za levo sence so mu postavili uro, ki tiktaka dan in noč, noč in dan. Morilec! Morilec! — Dve leti je prenašal te muke, ne da bi se komu izpovedal. Pil je šampanjec, jemal morij — a vse ni nič pomagalo; opit od šampanjca in morija je slišal, kako je tiktakala ura: Morilec! Morilec!

In prišla je ura, ko ni mogel tega več prenesti, ko se je nekoč ponoči oklenil svoje žene in ji šepetal v uho: Otroki! Daj, da ti nekaj povem! Propadam. V glavi imam uro, ki zna govoriti. Lothar, morilec! mi pravi. Šestdesettisočkrat na dan... Pomagaj mi, Gusti! Propadam!

Zavpila je, pahnila ga je od sebe in namesto da bi ga tolažila, je poklicala zdravnike, ki so ga spoznali blaznim in ga spravili v zdravilišče. Kaj vse je tam pretrpel! Ni bil norec, a smatrali so ga kot takega. Svetlobne prevare, slušne prevare so imenovali to, kar je bilo le pravičnost božja in sodni dan njegove vstale vesti.

Ko je pretrpel eno leto, propadel na duši in telesu, je prišel nekdo od njegove družine — slišal je, da je bil njegov neprijubljene sin, a ni mogel in ne more verjeti. Dovolj, nekdo je prišel, govoril zanj, in bil je oproščen — če se imenuje to svoboda. Ta beda, ta zapuščenost! O Bog...

Zmračilo se je. Kako ura razbija! Tam gori pa, iz balkonske sobe se zasliši čudno šumenje. Zidar stopi na balkon; — resk — strohneli les se zlomi in mož pade v globočino.

Ob devetih je prišel zdravnik pogledat bolnika, mu potipal žilo in ga vprašal: »Kako je, gospod Roita? — Milostljiva gospa vam želi »lahko noč«; utrujena je in hoče malo leči.«

Milostljiva gospa in doktor sta se peljala z vozom na kolodvor, kramljajoč o lepih dneh, ki jih mislita preživeti ob morju, dočim je ležal bolnik nepremično, obdan od strahov preteklosti. (Dalje.)

ZA NAMEČEK

Listek »Duh v Kentervilu« smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti na prihodnjije.

V SPANJU POSTAL GENERAL.

Pruski kralj Friderik Viljem III. (1797—1840) je potoval l. 1818 na Rusko. Za spremljevalca je vzel seboj pribojnika polkovnika Witzlebens. Med potjo je pa enkrat polkovnik zaspal in njegova trudna glava je našla oporo na kraljevi rami. Kralj je malo potrpeč, nazadnje mu je bilo pa pretežko in hotel ga je zbuditi. Vendar naj bi se pa polkovnik ne ustrašil preveč; zato ga je prijel kralj za roko, ga stresel in mu rekel:

»Witzleben, Witzleben, zdramite se, pravkar ste postali general.«

Tako je poznejši pruski vojni minister postal v spanju general.

KAKO POSTANEŠ BOGAT.

Znameniti šaljivec Saphir je dal šest navodil, kako lahko postaneš bogat. Drži se jih in se ti bo gotovo posrečilo.

1. Potrudi se, da boš rojen v premožni rodovini, najboljši kot dedič kakšnega veleposestva.

2. Tvoja sveta dolžnost naj bo, da postaneš vsako leto dedič bogatega strica; to ponavlja petnajst let, vrhu tega živi zmerno in nikar ne zapravljaj.

3. Potrudi se, da odkriješ vsako drugo ali tretje leto bogat zaklad. Samo če desetkrat ali dvanajskrat to ponoviš in si obenem še priden in delaven, boš gotovo postal bogat.

4. Potrudi se, da ne greš noben večer prej spat, dokler nisi vložil par tisoč kron v hranilnico. Verjemi, da ne boš dolgo časa revež.

5. Glej, da si lep in mlad in da se poročiš z vdovo, ki ima par sto milijonov kron premoženja. To ponovi petkrat ali šestkrat in prištevali te bodo med največje bogataše.

6. Ne straš se stroškov, kupi enkrat vse srečke kakšne loterije in gotovo boš zadel tudi prvo srečko. Ponovi to dvakrat ali trikrat, pa boš bogat.

Ni pa treba, da uporabiš vseh šest točk, zadostuje že ena sama.

Povest »KAZNOVANI UBOJ«, ki jo prinaša Domoljub, je spisala sloveča pisateljica Handel-Mazzetti. Njena najlepša povest

Junakinja iz Staira

se dobi v Jugoslov. knjigarni v Ljubljani. Knjiga velja vezana s poštnino vred 63 Din.

Miši, podgane, stenice in ščurki

morajo poginiti, ako uporabljate na s prigrizane sredstva proti mišim in podganam Din 750, za ščurke in Din, za stenice 10 Din, za molhe 5 Din, proti arčbam 3 in 750 Din, mast proti ušem 5 Din, mast proti ušem v obliki 750 Din, proti mravljam 750 Din, Heter za črna madeže 7 Din. Pošljite po povzetju. »Artes«, kem. laboratorij, M. Jünker, Zagreb, Petrinjska ulica 9111.

Če si obul nove čevlje, s tem še ni gotovo, ali boš šel tudi novo pot.

VAJENCA za MIZARSKO OBRT

sprejme IVAN MRHAR, Stanežiče št. 21, št. Vid nad Ljubljano. 1030

KRAVARJA dobrega in pridnega, IŠCEM. Plača po dogovoru. **FRAN VIGELJ**, Breg pri Borovnici. 1058

Češminovo lubje od korenin

in SUHE GOBE (jurčke) KUPUJE
V. H. ROHRMANN, LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip štev. 27 (za vodo).

BRINJE — najfinejša laško — zopet dobite pri **FRAN POGACNIKU** — LJUBLJANA — Dunajska cesta štev. 36. 812

VELIKA NOČ se bliža!

Za obleke — vsake vrste — kakor tudi za birmance, se kupi danes najbolje in najceneje

pri Ivanu **SAVNIK** v Kranju.

NAPRODAJ JE POSESTVO na Dol. Packstein št. 3, občina Spodnji log pri Kočevju. HISA s blevi, nad 2 ha njiv, 10 ha travnikov, 6 ha pašnikov, 2 ha 4137 a gozda z lesom, dobro varuščen, in sadni vrt. Vse skupaj je 22 ha 1258 a. — Prodaja Fani Verderber. — Cena 100.000 dinarjev.

J. Stjepušin, Sisak

priporoča izborne tamburice, žice, partiture in ostale potrebščine za vsa glasbila.

Čebulček kupujemo. **Sever & Komp.**, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 881

Veverčne, polhove I. dr. KOŽE

divjačine kupuje v vsaki množini za inozemstvo skozi celo leto **D. ZDRAVIČ** — LJUBLJANA — trgovina usnja v Florjanski ulici štev. 9.

Ceno češko perje

1 kg sivega skubl. 65 Din, polbelega 80 Din, belega 90 Din, boljšega 100 in 120 Din, mehkega kot puh 150 in 180 Din, najboljša vrsta 225 Din. Pošilja prosto car. proti povzetju, od 200 Din višje prosto pošt. Zamena in vrnitev dovoljena. Vzorci za stonj. — Dopisi le na **Benedikt SACHSEL**, Lobez 159 pri Plznu, Češka. Poštni paketi iz Češke v Jugoslavijo rabijo okoli 14 dni.

Modroci

vseh vrst, letermodroci K 1700 vrhni afrik K 1600, mreže K 700 in vse tozadavne potrebščine. — Blago na izbiro in solidno delo.

Rud. Sever, Ljubljana, Gosposvetska c. 6.

KUPUJE SE

la brezov les

v deblih ne pod 20 cm na ožji in ne čez 45 cm na širši strani debila. Debla ne smejo biti kriva in morajo biti brez grč. — Ponudbe naj se glase: «franko vagon postaja KRANJ» in pošljejo na:

C. POLLAK d. d. — Ljubljana

DOBAVNI ROK in KOLIČINA naj se navede!

PO ZELO NIZKIH CENAH

dobite pohištvo

vseh vrst, n. pr. postelje, omare, predalčnike, stole, mize itd. kakor tudi modroce in vse druge tapetniške izdelke pri trdkri

»KOLIZEJ« oprema stanovanj, d. z o. z. Ljubljana, Gosposvetska cesta 13.

VELIKO ŠKODO

si sami delate, AKO KUPITE BLAGO DRUGJE, preden si ogledate NIZKE CENE v trgovini

»DANICA«

MAJZELJ & RAJSSELJ — LJUBLJANA

Turjaki trg štev. 1 (bivša Preskrbovalnica).

Velika zaloga štof, hlačevine, žameta, konten-
ne, tiskovine, barbenta, flanel, odev, pletov, no-
gavic, rokavic, krav, srajc, ovratnikov, pred-
pasnikov, jopic ter najrazličnejšega drugega blaga.
Istotam ZALOGA USNJA VSEH VRST!

Postrežba vestna in točna.

1000 revmatičnih in bolnih na protnu

ki so bili po mojem popolno neškodljivem naravnem zdravljenju s ne-
strupeno pijaco oproščeni bolečin,
me je pooblastilo, da objavim njihova
se zahvalna in priznala pisma.

Ne 13čite

novih sredstev, marveč napravite
tudi vi popolno brezplačno poskus s
mojim zdravljenjem, ki je odpravilo
že tisoča. Pišite mi dopisnico in ta-
ko: Vam pošljem mnogo poverjenih
poročil o odpravljenju poplaze
s zastoj in brez postelje.

Naslov: **AUGUST MARZKE**
Berlin-Wilmersdorf, Bruchseiderstr. 5 Abt. 671

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obreštuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogo-
voru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred
vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo
in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **ne-
omejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega več-
kratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 150,000.000.

KUPIM VSAKO MNOŽINO pristnega, čistega

brinjevega OLJA

ter ga plačam za takojšnjo dobavo, franco postaja Rakel ali pošta Cerknica, 130 Din za kg. — M. KLAMMER, destilacija, Dolenja vas pri Raketu, pošta Cerknica. 1075

STAVBENO PODJETJE

IVAN OGRIN — LJUBLJANA

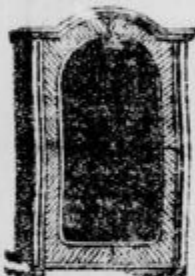
PISARNA: Gruberjevo nabrežje 8. — Telefon 426

se priporoča za vsa STAVBENA DELA ter tudi po konkurenčnih cenah VSEH VRST

strešno in zidno opeko

iz lastne opekarnice, franco poljubna postaja. — ZAHTEVAJTE PONUDBE! 20

Pozor! Došlo je s češkega mnogo moškega in ženskega blaga, katero je vsled porasta našega denarja jako ceno. Predno si nakupite za Veliko noč obleko in dr. blago, se prepričajte prej v moji trgovini, ker si s tem prihranite mnogo denarja. Na zalogi je vse vrste volneno in bombažno blago, vse vrste robci svileni i. dr., nogavice itd. Istotako tudi vse vrste železo, žičniki, žica, pločevina, kuhinjska posoda in razna druga železnina. Zaloga stekla, porcelana, specer. blaga. Zaloga najbolj. dalmatin. cementa. Vsled porasta našega denarja vse cene znižane pri JOS. SENICA, trgov. z meš. blagom, Domžale. 1076

Tvrška F. Rajdiga sin

mizarstvo in zaloga pohištva

Priporoča omare z ladelec in tudi visoke iz mehkega in trdega lesa, postelje, modroce, žimnice, žičnike stole, mize, sploh vso hišno opravo dobite le v

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17 po najnižjih cenah.

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vsake vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani. Njena osrednja prodajalna je v Ljubljani, v hiši "Vzajemne posojilnice" na Miklošičevi cesti poleg "Uniona". Podružnica pa se nahaja v hiši "Gospodarske zveze" na Dunajski cesti št. 29.

Cene zelo zmerne!

Zadružno podjetje!

Ne sreča, ampak nesreča j. tisto klaidivo, ki iz navadnega človeka moža izkuje.

Zahvala. Potrli vsled nepričakovane smrti svojega skrbnega in dobrega očeta

Janeza Pogačnika

posestnika in mlinarja na Brezovem pri Koverju

kateroga je nenadna kap iztrgala prezgodaj iz naše sreče, se zahvalujemo vsem znancem, prijateljem, zlobiti in sosedom, vsem, ki so draga rajnega kropili ali spremili na poti v tih grob. S tem svojim sočutjem ste lajšali našo tugo, kar naj vsem povrne Bog, gospodar živih in mrtvih! Prosim vas, molite zanj!

Družina POGAČNIK—MLINARJEVA.

Tvrška F. in I. Goričar

«PRI IVANKI»: Ljubljana, Sv. Petra c. 29

priporoča ravno kar došlo VELIKO IZBIRO BLAGA ZA POMLADANSKE OBLEKE: fino sukno za moške, dvojne širokosti od Din 60.— naprej, volneno za ženske obleke v najmodernejših barvah dvojne širokosti od Din 50.— naprej, hlače, kotenino, cefir in oxford najboljše vrste, najnovejše svilene robce in šerpe. — Velikanska izbira moških srajc in kravati.

VSE PO JAKO NIZKIH CENAH!

BRINJE

italijansko, istrsko in hrvaško ima v zalogi

I. KNEZ

V LJUBLJANI, Gospodarska cesta 3.

TRAVERZE CEMENT

IN ŽELEZNE BLAGAJNE PO NAJNIZJI CENI PRI

Fran Stupicatrgovina z železnino in poljedel. stroji
Ljubljana, Gospodarska c. 1.

ki ga pa dobite edino v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci en gros-cene. Istotem se leto prodaja po čudovito nizkih cenah perilo, čevlji, klobuki, nogavice in vse drugo modno biego. Narocite cenik!

Škoduje zdravju — reditega pravno — kazno — doznik — močan, tlin in poceni

Prava sredstva lepote! Katera drže, Kar obečajo!

že 23 let v vseh deželah preizkušena, hvalljena in priljubljena, so prava ELZA-lepoto pospešujoča sredstva lekarnarja FELLER.

Elza-obrazna pomada

zanemljivo varstvo proti solničnim pegam, solnčni opeklini, lisam, hrupovi koži, odstrani zajedavce, ogrce, nabore in vsakovrstne nečistosti kože, 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštnino 25 Din.

Elza-lilijino mlečno milo

najmilnejše in najmilnejše milo lepote! Ideal vseh mil! Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je milega finega duha. 4 velike kose s pakovanjem in poštnino 40 Din.

Elza-pomada za rast las

krepi kožo na glavi, zabranjuje izpadanje, lomljenje in cepčenje las, prhut in prerano osivlost itd. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštnino 25 Din.

En poskus zadostuje, da tudi vi rečete:

TO JE ONO PRAVO!

Iščite v vseh poslovnica h samo prave Elza-preparate od lekarnarja Feller.

Različno: Lilijno mleko 10 Din; brko-maz 4 Din; najmilnejši Hega-Puder dr. Klugerja v velikih originalnih skatlah 25 Din; najmilnejši zobni prašek «Hega» v patent-dozah 15 Din; puder za dame v vrečicah 4 Din; zobni prašek v skatlah 4 Din, v vrečicah po 3 Din; sachel (dišava) za perilo 4 Din; šampon za lase 2.50 Din; rumenilo za obraz, 12 pismov 20 Din; najmilnejše parfeme od 20 Din dalje; cvet za lase 25 Din; Elza-katranovo milo 6 Din. Za različne predmete se pakovanje in poštno posebej računa.

Na vse gornje cene se računa še 10 odstotkov doplatka.

Naročila pisma adresirati na: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 16, Hrvatsko, 7721

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000—

Podružnice: Diakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira, menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.